

30 Հունիսի 2025թ.

Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններ և
կից ծանոթագրություններ

	Ծնթգ.	01/04/2025 - 30/06/2025 հազ. դրամ	01/01/2025 - 30/06/2025 հազ. դրամ	01/04/2024 - 30/06/2024 հազ. դրամ	01/01/2024 - 30/06/2024 հազ. դրամ
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	6	9,654,019	18,810,907	7,530,762	14,753,818
Տոկոսային ծախս	6	(3,376,359)	(6,425,196)	(2,280,360)	(4,486,061)
Չուտ տոկոսային եկամուտ		6,277,660	12,385,711	5,250,402	10,267,757
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով եկամուտ	7	3,927,724	7,420,425	3,159,630	5,898,557
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով ծախս	7	(2,655,669)	(5,064,223)	(2,478,601)	(4,486,122)
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով զուտ եկամուտ/(ծախս)		1,272,055	2,356,202	681,029	1,412,435
Չուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից	8	2,527,077	5,627,636	3,093,763	4,637,827
Չուտ օգուտ իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով	9	136,509	471,723	(300,711)	31,345
Չուտ իրացված (վնաս)/օգուտ ներդրումային արժեթղթերի գծով		17,675	(50,091)	11,824	17,377
Բաժնեմասնակցության մեթոդով հաշվառվող ասոցիացված կազմակերպությունների շահույթի բաժնեմաս	16	363,189	699,692	300,000	599,474
Այլ գործառնական եկամուտ	10	680,805	916,765	108,856	234,183
Այլ գործառնական ծախս	10	(344,274)	(593,960)	(133,849)	(260,263)
Գործառնական եկամուտ		10,930,696	21,813,678	9,011,314	16,940,135
Ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից զուտ կորուստներ	11	(674,248)	(1,372,797)	(285,906)	(483,233)
Անձնակազմի գծով ծախսեր		(2,662,262)	(5,048,909)	(1,785,007)	(3,492,399)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	12	(1,922,713)	(3,752,637)	(1,562,749)	(2,957,848)
Շահույթ մինչև շահութահարկով հարկումը		5,671,473	11,639,335	5,377,652	10,006,655
Շահութահարկի գծով ծախս	13	(992,836)	(2,066,396)	(1,021,516)	(1,826,801)
Ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ		4,678,637	9,572,939	4,356,136	8,179,854
Այլ համապարփակ (վնաս)/եկամուտ՝ առանց շահութահարկի					
<i>Հոդվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>					
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստի շարժ.					
իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	13	(34,509)	(6,804)	(1,380)	145,842
շահույթ կամ վնաս վերադասակարգված զուտ գումար	13	(8,208)	53,588	(1,269)	(1,693)
<i>Ընդամենը հոդվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս</i>		(42,717)	46,784	(2,649)	144,149
Այլ համապարփակ (վնաս)/եկամուտ					
Ժամանակաշրջանի համար՝ առանց շահութահարկի		(42,717)	46,784	(2,649)	144,149
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ		4,635,920	9,619,723	4,353,487	8,324,003
Ժամանակաշրջանի համար					

Մեկեր Աբրահամյան

Վարչության նախագահ

Անուշիկ Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

		30.06.2025թ. հազ. դրամ	31.12.2024թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	14	59,207,121	39,267,755
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	18	14,728,834	14,606,422
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	17	77,439,297	61,925,847
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ		9,161,914	870,332
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	15		
- Բանկի կողմից պահվող		13,601,552	15,339,459
- Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		123,111	385,583
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	15		
- Բանկի կողմից պահվող		11,400,939	46,323,507
- Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		35,942,931	14,692,076
Հաճախորդներին տրված վարկեր	19	226,689,122	200,859,003
Առգրավված ակտիվներ	19	1,707,608	2,020,530
Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում	16	8,286,317	7,586,623
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	20	10,636,234	10,929,352
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	21	3,274,338	3,456,651
Այլ ակտիվներ	22	3,862,197	4,196,518
Ընդամենը ակտիվներ		476,061,515	422,459,658
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	24	44,503,095	17,095,588
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	23	89,076,154	71,711,412
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	26	235,129,760	223,020,022
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ		592,452	2,073,310
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	25	16,994,389	17,120,222
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	13	898,190	337,070
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	21	3,657,487	3,799,406
Այլ պարտավորություններ	27	8,128,553	12,840,916
Ընդամենը պարտավորություններ		398,980,080	347,997,946
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ			
Բաժնետիրական կապիտալ	28	33,971,850	33,971,850
Էմիսիոն եկամուտ		5,014,099	5,014,099
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ		444,011	397,227
Զբաղիված շահույթ		37,651,475	35,078,536
Ընդամենը սեփական կապիտալ		77,081,435	74,461,712
Ընդամենը պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		476,061,515	422,459,658

	30/06/25	30/06/24
Ծնթգ.	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		
Ստացված տոկոսներ	17,955,174	14,283,175
Վճարված տոկոսներ	(5,902,711)	(3,974,007)
Ստացված միջնորդավճարներ և այլ վճարներ	7,420,425	5,898,557
Վճարված միջնորդավճարներ և այլ վճարներ	(5,064,223)	(4,486,122)
Զուտ վճարումներ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով	558,728	107,564
Զուտ մուտքեր արտարժույթով գործառնություններից	3,646,721	4,730,240
Այլ ստացված եկամուտ	33,040	(434,602)
Անձնակազմի գծով ծախսերի և այլ ընդհանուր վարչական ծախսերի գծով վճարումներ	(8,084,408)	(6,612,427)
Գործառնական ակտիվների (ան)/նվազում		
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	(727,414)	103,561
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	(147,481)	(688,398)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխառություններ	(11,834,341)	12,912,375
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(24,968,593)	(18,443,088)
Առգրավված ակտիվներ	341,033	116,592
Այլ ակտիվներ	283,744	12,074,724
Գործառնական պարտավորությունների ան/(նվազում)		
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	10,217,924	(5,127,152)
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	27,405,003	6,002,021
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	9,261,095	(1,599,933)
Այլ պարտավորություններ	(1,792,211)	(1,744,609)
Գործառնական գործունեությունից ստացված/գործառնական գործունեության համար (օգտագործված) զուտ դրամական միջոցներ՝ մինչև շահութահարկի վճարումը	18,601,505	13,118,471
Վճարված շահութահարկ	(3,125,000)	(3,260,000)
Գործառնական գործունեությունից ստացված/գործառնական գործունեության համար (օգտագործված) դրամական հոսքեր	15,476,505	9,858,471
Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերում(վաճառք)	1,853,467	(1,660,778)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերում(վաճառք)	13,375,445	5,615,351
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում(վաճառք)	231,627	(335,917)
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված դրամական հոսքեր	15,460,539	3,618,656
Դրամական հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից		
Մուտքեր պարտքային արժեթղթերի թողարկումից	4,466,937	5,781,169
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	(4,873,846)	(6,033,836)
Մուտքեր ներգրավված միջոցներից	1,461,316	1,222,078
Ներգրավված միջոցների մարում	(2,098,673)	(1,766,015)
Վճարված շահաբաժիններ	(10,500,000)	(300,000)
Վարձակալության գծով պարտավորությունների ավելացում(մարում)	(340,309)	254,700
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքեր	(11,884,575)	(841,904)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ ան	19,052,469	12,635,223
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	891,876	(1,211,347)
Ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(4,979)	(2,136)
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեսկզբի դրությամբ	14 39,267,755	36,606,515
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	14 59,207,121	48,028,255

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

	Բաժնետիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը սեփական կապիտալ
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ. . (ստուգված)	33,971,850	5,014,099	119,492	24,379,351	63,484,792
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք					
Շահույթ ժամանակաշրջանի համար	-	-	-	8,179,854	8,179,854
Վնարված շահութաբաժիններ	-	-	-	(300,000)	(300,000)
Այլ համապարփակ եկամուտ					
Հոդվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս					
- Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	145,842	-	145,842
- Շահույթ կամ վնաս տեղափոխված ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	(1,693)	-	(1,693)
Ընդամենը հոդվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս	-	-	144,149	-	144,149
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք ժամանակաշրջանի համար	-	-	144,149	-	144,149
Մնացորդը առ 30 հունիսի 2024թ.	33,971,850	5,014,099	263,641	32,259,205	71,508,795
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2025թ. (ստուգված)	33,971,850	5,014,099	397,227	35,078,536	74,461,712
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք					
Շահույթ ժամանակաշրջանի համար	-	-	-	9,572,939	9,572,939
Վնարված շահութաբաժիններ	-	-	-	(7,000,000)	(7,000,000)
Այլ համապարփակ վնաս					
Հոդվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս					
- Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	(6,804)	-	(6,804)
- Շահույթ կամ վնաս տեղափոխված ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	53,588	-	53,588
Ընդամենը հոդվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս	-	-	46,784	-	46,784
Ընդամենը այլ համապարփակ եկամուտ	-	-	46,784	-	46,784
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական արդյունք ժամանակաշրջանի համար	-	-	46,784	-	46,784
Մնացորդը առ 30 հունիսի 2025թ.	33,971,850	5,014,099	444,011	37,651,475	77,081,435

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

30 Հունիսի 2025թ. - Հիմնական տնտեսական նորմատիվների վերաբերյալ հրապարակվող հաշվետվություն

	Նորմատիվի փաստացի մեծությունը՝ հաշվարկված բանկի համար	ՀՀ կր սահմանած նորմատիվի թույլատրելի մեծությունը	Հաշվետու եռամսյակում խախտումների թիվը
1	2	3	4
Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի նվազագույն չափը	33,971,850	1,000,000	Խախտում առկա չէ
Ընդհանուր (սեփական) կապիտալի նվազագույն չափը	59,821,646	30,000,000	Խախտում առկա չէ
Ն ¹ Առաջին մակարդակի հիմնական կապիտալի և ռիսկով կապված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	16.0%	6.2%	Խախտում առկա չէ
Ն ¹² Առաջին մակարդակի կապիտալի և ռիսկով կապված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	16.0%	8.3%	Խախտում առկա չէ
Ն1 Ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կապված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	17.1%	11.0%	Խախտում առկա չէ
Ն ² Բանկի բոլոր արժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և բոլոր արժույթներով արտահայտված ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	23.4%	15.0%	Խախտում առկա չէ
Ն ²² Բանկի բոլոր արժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և բոլոր արժույթներով արտահայտված ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	67.7%	60.0%	Խախտում առկա չէ
Ն ²³ Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և գուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (բոլոր արժույթներով)	160.0%	100.0%	Խախտում առկա չէ
Ն ²³ (FX) Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և գուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (առաջին խմբում ներառվող նշանակալի արժույթների խմբի գծով)	210.0%	100.0%	Խախտում առկա չէ
Ն ²⁴ Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (բոլոր արժույթներով)	120.2%	100.0%	Խախտում առկա չէ
Ն ²⁴ (FX) Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (առաջին խմբում ներառվող նշանակալի արժույթների խմբի գծով)	167.4%	100.0%	Խախտում առկա չէ
Ն ²¹ Բանկի առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	32.9%	4.0%	Խախտում առկա չէ
Ն ²¹ Բանկի առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	77.2%	10.0%	Խախտում առկա չէ
Ն ³ Մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	18.0%	20.0%	Խախտում առկա չէ
Ն ³² Խոշոր փոխառուների գծով ռիսկի առավելագույն չափը	100.2%	500.0%	Խախտում առկա չէ
Ն ⁴ Բանկի հետ կապված մեկ անձի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	3.8%	5.0%	Խախտում առկա չէ
Ն ⁴² Բանկի հետ կապված բոլոր անձանց գծով ռիսկի առավելագույն չափը	9.8%	20.0%	Խախտում առկա չէ
Ն ⁵ Պահանջի և գրավի արժեքի սահմանային հարաբերակցության առավելագույն չափի նորմատիվից շեղումը	0.0%	10.0%	Խախտում առկա չէ
Ն ⁵² Պահանջի և գրավի արժեքի սահմանային հարաբերակցության առավելագույն չափի նորմատիվից շեղումը	2.6%	5.0%	Խախտում առկա չէ
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստների նվազագույն չափը՝			
<< դրամով	X	4.0%	Խախտում առկա չէ
արտարժույթով	X	18%, որից 12% արտարժույթով, 6% դրամով	Խախտում առկա չէ
Բոլոր արտարժույթների գծով դիրքի նորմատիվ՝	0.8%	10.0%	Խախտում առկա չէ
Յուրաքանչյուր արտարժույթի գծով դիրքի նորմատիվ՝			
ԱՄՆ դոլարով	0.5%	7.0%	Խախտում առկա չէ
Եվրոյով	0.0%	7.0%	Խախտում առկա չէ
Ռուսական ռուբլիով	0.0%	7.0%	Խախտում առկա չէ
Այլ	X	7.0%	Խախտում առկա չէ

1 Ներածություն

(ա) Կազմակերպչական կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

«Այդի Բանկ» ՓԲԸ-ն (Բանկ) հիմնադրվել է Հայաստանի Հանրապետությունում որպես սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն 1990թ-ին և վերակազմավորվել է փակ բաժնետիրական ընկերության 2007թ-ին: Նախկինում Բանկն իր գործունեությունն իրականացրել է «Անելիք Բանկ» ՓԲԸ անվանմամբ: 2018թ. հունիսին Բանկը վերանվանվել է «Այդի Բանկ» ՓԲԸ-ի:

Բանկի հիմնական գործունեությունն է ավանդների ներգրավումը, հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկային գործառնությունների իրականացումը, երաշխավորությունների տրամադրումը, վճարահաշվարկային գործառնությունների և արժեթղթերով և արտարժույթով գործարքների իրականացումը: Բանկի գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից: Բանկն ունի բանկային գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա և Հայաստանի Հանրապետության ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական համակարգի անդամ է:

Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010, Վարդանանց փ. 13: Բանկն ունի 19 մասնաճյուղ: Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մեծամասնությունը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետությունում:

Բանկի աշխատողների միջին թվաքանակը 2025 թ-ի երկրորդ եռամսյակում կամել է 1023 մարդ:

(բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Բանկի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար:

Ուկրաինայի հետ պատերազմի արդյունքում շատ առաջատար երկրներ և տնտեսական միություններ խիստ տնտեսական պատժամիջոցներ են սահմանել Ռուսաստանի և Բելառուսի նկատմամբ՝ ներառյալ ռուսական բանկերի, այլ իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց նկատմամբ: Պատերազմի սկզբից ի վեր նկատվել է ռուսական ռուբլու՝ արտարժույթի նկատմամբ զգալի անկայունություն, ինչպես նաև՝ Ռուսաստանի արժեթղթերի շուկայում և այլ շուկաներում ցուցակված ռուսական ընկերությունների արժեքի զգալի կորուստ: Իրավիճակը դեռ չի հանգուցալուծվել, սակայն այն արդեն հանգեցրել է հումանիտար ճգնաժամի և հսկայական տնտեսական կորուստների Ուկրաինայում, Ռուսաստանում և ամբողջ աշխարհում: Ուկրաինան և Ռուսաստանը Հայաստանի համար կարևոր առևտրային գործընկերներ են:

Պատերազմի արդյունքում գրանցվեց ոչ ռեզիդենտների հոսք (հատկապես Ռուսաստանից) Հայաստան՝ նպաստելով Ռուսաստանից, Ուկրաինայից և Բելառուսից դրամական մուտքերի ծավալների զգալի աճին և պլաստիկ քարտերով գործարքների ակտիվացմանը: Բանկի ղեկավարությունը հետևում է տնտեսական իրավիճակին ներկայիս միջավայրում: Քանի որ պատերազմը դեռ շարունակվում է, անհնար է արժանահավատորեն գնահատել այն վերջնական ազդեցությունը, որը կարող է ունենալ Բանկի գործունեության վրա, քանի որ ընդհանուր առմամբ անորոշություն կա տնտեսության վրա ազդեցության աստիճանի վերաբերյալ:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Այսպես գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից

(գ) Կորպորատիվ կառավարում

Կորպորատիվ կառավարման սկզբունքներից ելնելով և ղեկավարվելով «Բանկերի և Բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի դրույթներով, Բանկի արդյունավետ ղեկավարման համար գործում է Բանկի Վարչությունը: Բանկի Վարչությունն իրականացնում է Բանկի գործունեության ընթացիկ ղեկավարումը, կազմակերպում է Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովի, Բանկի Խորհրդի և

իր կողմից ընդունված որոշումների կատարումը, ապահովում է բանկի խորհրդի կողմից հաստատված ռազմավարական ծրագրի և ներքին ակտերի կատարումը:

Բանկի Խորհուրդը, Վարչության աշխատանքների գնահատման համար, հիմք է ընդունում Վարչության նախագահի, Գլխավոր հաշվապահի, Ներքին վերահսկողության վարչության կողմից Խորհրդին ներկայացվող պարբերական հաշվետվությունները և տեղեկատվությունը, ՀՀ կենտրոնական բանկի ստուգման ակտերը, ինչպես նաև արտաքին աուդիտի եզրակացությունը:

Բանկի խորհրդի կազմը

Արթուր Ջավադյան՝	Խորհրդի նախագահ
Կարեն Մարգարյան՝	Խորհրդի անդամ
Ֆերնանդո Կաստիլյեիրա՝	Խորհրդի անդամ
Ելենա Խաչվանյան՝	Խորհրդի անդամ
Անդրեաս Բլազե՝	Խորհրդի անդամ

Բանկի վարչության կազմը

Միեր Աբրահամյան՝	Վարչության նախագահ
Կարեն Նալբանդյան՝	Բիզնեսի զարգացման գծով տնօրեն, Վարչության անդամ
Արման Ասատրյան՝	Ներդրումային բիզնեսի գծով տնօրեն՝ Վարչության անդամ
Սերգեյ Առաքելյան՝	Թվային Բանկինգի տնօրեն, Վարչության անդամ
Արթուր Համբարձումյան՝	Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն, Վարչության անդամ
Լիլիթ Գրիգորյան՝	Գործառնական տնօրեն, Վարչության անդամ
Վաչե Վարոսյան՝	Կորպորատիվ բիզնեսի տնօրեն, Վարչության անդամ
Լիլիթ Սարգսյան՝	Ֆինանսական տնօրեն, Վարչության անդամ
Անուշիկ Խաչատրյան՝	Գլխավոր հաշվապահ, Վարչության անդամ

Բանկի բաժնետերեր

Բաժնետեր	Մասնակության չափը (հազար դրամ)	%
«Այդի Գրուփ» ՓԲԸ	33,971,850	100%
Ընդամենը	33,971,850	100%

2 Պատրաստման հիմունքներ

(ա) Համապատասխանության հավաստում

Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (ՀՀՄՄԽ) կողմից հրապարակված Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն և Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների մեկնաբանությունների կոմիտեի կողմից հրապարակված մեկնաբանությունների համաձայն:

(բ) Չափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով:

(գ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթը ՀՀ դրամն է (դրամ), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Բանկի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը նաև այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է:

2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի պաշտոնական փոխարժեքներն էին համապատասխանաբար 384.47 դրամ 1 ԱՄՆ դոլարի համար և 450.83 դրամ 1 եվրոյի համար:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

(դ) Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը կատարել է դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Դատողություններ

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված այն դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք նշանակալի ազդեցություն ունեն ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

- չափանիշների սահմանում որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի վարկային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որոշելու համար ակնկալվող վարկային կորուստների (ԱՎԿ) չափման մեջ ապագայամետ տեղեկատվությունը ներառելու մեթոդաբանությունը և ակնկալվող վարկային կորուստների չափման համար օգտագործվող մոդելների ընտրություն և հաստատում – Ծանոթագրություն 29:

Ենթադրություններ և գնահատման անորոշություն

Այն ենթադրությունների և գնահատման անորոշության վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնց դեպքում առկա է նշանակալի ռիսկ, որ դրանք հաջորդ ֆինանսական տարվա ընթացքում կարող են հանգեցնել էական ճշգրտումների, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

- ֆինանսական գործիքների արժեզրկում. որոշել ելակետային տվյալներն ակնկալվող վարկային կորուստների գնահատման մոդելի համար, այդ թվում՝ ապագայամետ տեղեկատվության ներառումը - Ծանոթագրություն 29,
- ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքի գնահատում - Ծանոթագրություն 34.

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության և ներկայացման փոփոխություններ

Նոր և փոփոխված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Բանկն առաջին անգամ կիրառել է որոշ ստանդարտներ և փոփոխություններ, որոնք ուժի մեջ են մտել 2024թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար (եթե այլ բան նշված չէ): Բանկը վաղաժամկետ չի ընդունել որևէ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որը հրապարակվել է, բայց դեռևս ուժի մեջ չի մտել:

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասեր

Ստորև ներկայացվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվել է Բանկի կողմից այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

(ա) Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով գործառնությունները վերահաշվարկվում են ՀՀ դրամի գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ՀՀ դրամի այդ օրվա փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների հետ կապված արտարժույթով գործառնությունների գծով օգուտը կամ վնասն իրենից ներկայացնում է տարբերություն ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, ժամանակաշրջանի համար արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսների, արժեզրկման և վճարումների մասով մասով ճշգրտված ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով վերահաշվարկված արտարժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև:

Իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի փոխարժեքով: Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Վերահաշվարկից առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ բաժնային գործիքների վերահաշվարկից առաջացող տարբերությունների, որոնց համար որոշում է կայացվում իրական արժեքի հետագա փոփոխություններն արտացոլել այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Նման ներդրումների համար վերահաշվարկից առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

(բ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներ են կանխիկ դրամական միջոցները և ՀՀ ԿԲ-ում և այլ բանկերում պահվող սահմանափակումներ չունեցող մնացորդները (նոստրո հաշիվներ): ՀՀ ԿԲ-ում պահվող արտարժույթով պարտադիր պահուստային ավանդը չի համարվում դրամական միջոցների համարժեք, քանի որ դրանից միջոցների ելքագրումը սահմանափակված է: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(գ) Տոկոսներ**Արդյունավետ տոկոսադրույք**

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված ապագա դրամական վճարումները կամ մուտքերը գեղջում է ճիշտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեք կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեք:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Բանկը գնահատում է ապագա դրամական հոսքերը՝ դիտարկելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստները: Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք՝ կիրառելով գնահատված ապագա դրամական հոսքերը՝ ներառյալ ակնկալվող պարտքային կորուստները:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի գծով ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր միջնորդավճարները և գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը: Գործարքի գծով ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված սկզբնական և մարման ենթակա գումարների միջև տարբերության կուտակային ամորտիզացիան և, ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստով:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքն է նախքան ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի գծով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամտի և ծախսի հաշվարկ

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկվում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության սկզբնական ճանաչման պահին: Տոկոսային եկամուտը և ծախսը հաշվարկելիս արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ (եթե ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Արդյունավետ տոկոսադրույքը վերանայվում է լողացող դրույքով գործիքների դրամական հոսքերի պարբերական վերագնահատման արդյունքում՝ շուկայական դրույքների փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո պարտքային առումով արժեզրկված դարձած ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվն այլևս չի համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, տոկոսային եկամտի հաշվարկը կրկին իրականացվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Սկզբնական ճանաչման պահին պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքն ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամտի հաշվարկը չի իրականացվում համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը նվազում է:

Տեղեկատվությունն այն մասին, թե որ դեպքերում են ֆինանսական ակտիվները համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, ներկայացված է Ծանոթագրություն 4 (ե) կետում:

Ներկայացում

Ծահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներկայացված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտը ներառում է՝

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսները,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների գծով տոկոսները:

Ծահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներկայացված տոկոսային ծախսը ներառում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների գծով տոկոսային ծախսը:

(դ) Վճարներ և միջնորդավճարներ

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով եկամուտը և ծախսերը, որոնք կազմում են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, ներառվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկում (տես Ծանոթագրություն 6):

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ եկամուտը, ներառյալ հաշիվների սպասարկման վճարները, ներդրումների կառավարման վճարները, վաճառքների գծով միջնորդավճարները, տեղաբաշխման գծով միջնորդավճարները և վարկի սինդիկացման միջնորդավճարները, ճանաչվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելիս: Եթե չի ակնկալվում, որ փոխառվության հանձնառությունը կհանգեցնի վարկի տրամադրմանը, ապա համապատասխան փոխառվության հանձնառության գծով վճարը ճանաչվում է գծային մեթոդով՝ հանձնառության ժամկետի ընթացքում:

Հաճախորդի հետ պայմանագիրը, որի արդյունքում Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչվում է ֆինանսական գործիք, կարող է մասնակիորեն գտնվել ՖՀՄՄ 9-ի գործողության ոլորտում և մասնակիորեն՝ ՖՀՄՄ 15-ի գործողության ոլորտում: Նման դեպքերում Բանկը նախ կիրառում է ՖՀՄՄ 9-ը՝ առանձնացնելու և չափելու համար պայմանագրի այն մասը, որը գտնվում է ՖՀՄՄ 9-ի գործողության ոլորտում, այնուհետև կիրառում է ՖՀՄՄ 15-ը՝ պայմանագրի մնացած մասի համար:

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ ծախսերը հիմնականում վերաբերում են գործարքների գծով վճարներին և սպասարկման վճարներին, որոնք ծախսագրվում են ծառայությունը ստանալիս:

(ե) Ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ

i. Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը դասակարգում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորդված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է պահել ակտիվը պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու համար և

- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Պարտքային գործիքը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորդված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելու միջոցով և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտները և կորուստները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ստորև ներկայացվածների, որոնք ճանաչվում են նույն կերպ ինչ որ ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտը և կորուստները:

- արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ,
- ակնկալվող պարտքային կորուստ և հակադարձումներ և
- արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից օգուտներ և վնասներ:

Երբ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում նախկինում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ կորուստը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթ կամ վնաս:

Առևտրական նպատակով չափվող բաժնային գործիքում ներդրման սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը կարող է անշրջելի ընտրություն կատարել՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ներկայացնելու իրական արժեքի հետագա փոփոխությունները: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին՝ յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Այս բաժնային գործիքների գծով օգուտները և կորուստները երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթի կամ վնասի կազմ, և շահույթում կամ վնասում արժեզրկում չի ճանաչվում: Ծախաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ շախաբաժինն ակնհայտորեն ներկայացնում է ներդրման ինքնարժեքի մասի վերականգնումը, որի դեպքում ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտները և կորուստները փոխանցվում են չբաշխված շահույթ՝ ներդրման օտարման պահին:

Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որն այսպես բավարարում է ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվելու պահանջները, որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, եթե դա կվերացնի կամ էականորեն կնվազեցնի հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը հակառակ դեպքում կառաջանար:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկը պորտֆելի մակարդակով գնահատում է այն բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանի որ այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է գործունեությունը կառավարելու և ղեկավարությանը տեղեկատվություն տրամադրելու եղանակը: Այդ դեպքում դիտարկվում է հետևյալ տեղեկատվությունը:

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը և նպատակները և այդ քաղաքականության աշխատանքը գործնականում: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության

ռազմավարության նպատակն է ապահովել պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամտի ստացումը, ապահովել տոկոսային որոշակի եկամտաբերության մակարդակը, համապատասխանեցնել ֆինանսական ակտիվների ժամկետներն այն պարտավորությունների ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվներով, կամ իրացնել դրամական հոսքերն ակտիվների վաճառքի միջոցով:

- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի կատարողականը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը հաղորդվում Բանկի ղեկավարությանը:
- բիզնես մոդելի (և այդ բիզնես մոդելում պահվող ֆինանսական ակտիվների) վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը:
- ինչպես են վարձատրվում բիզնեսի ղեկավարները (օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը հիմնված է կառավարվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի, թե՛ հավաքված դրամական հոսքերի վրա):
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և ապագա վաճառքների հետ կապված ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների վերաբերյալ տեղեկատվությունը չի դիտարկվում մեկուսի, այն դիտարկվում է որպես մեկ ընդհանուր վերլուծության մաս առ այն, թե ինչպես են իրագործվում ֆինանսական ակտիվների կառավարման համար Բանկի առաջադրված նպատակները և ինչպես են իրացվում դրամական հոսքերը:

Ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են առևտրական նպատակով կամ կառավարվում են և որոնց արդյունքը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, չափվում են իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով, քանի որ չեն պահվում ոչ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և ոչ էլ՝ թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվներ վաճառելու համար:

Գնահատում, արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ են

Այս գնահատման նպատակների համար «մայր գումարը» սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» սահմանվում է որպես փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխատվության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի) համար հատուցում և ներառում է շահույթի մարժան:

Գնահատելու համար, արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ են, Բանկը դիտարկում է գործիքի պայմանագրային պայմանները: Այս դիտարկումը ներառում է այն գնահատումը, արդյոք ֆինանսական ակտիվը պարունակում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է այնպես փոխել պայմանագրային դրամական հոսքերի ժամկետները կամ գումարը, որ ֆինանսական ակտիվը չբավարարի այս պայմանը: Գնահատումն իրականացնելիս Բանկը դիտարկում է հետևյալը.

- պայմանական դեպքերը, որոնք կարող են փոխել դրամական հոսքերի գումարը և ժամկետները,
- լծակավորման հատկանիշը,
- վաղաժամ մարման և ժամկետի երկարաձգման պայմանները,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են Բանկի պահանջը որոշակի ակտիվներից առաջացող դրամական հոսքերով (օրինակ՝ առանց ռեգրեսի իրավունքի ակտիվների գծով պայմանավորվածությունների), և
- հատկանիշները, որոնք փոփոխում են փողի ժամանակային արժեքի համար հատուցումը, օրինակ՝ տոկոսադրույքների պարբերաբար վերասահմանումը:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Բանկը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման իր բիզնես մոդելը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն իր ֆինանսական պարտավորությունները, բացառությամբ ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների, դասակարգում է

ամորտիզացված արժեքով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների դասին:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական պարտավորությունները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո:

ii. Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքներն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Բանկը ոչ փոխանցում, ոչ էլ պահպանում է սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն և հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչելիս ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապաճանաչված մասի վրա բաշխված հաշվեկշռային արժեքի) և (i) ստացված հատուցման (ներառյալ ձեռք բերված որևէ նոր ակտիվ՝ հանած ստանձնած որևէ նոր պարտավորություն) և (ii) այլ համապարփակ արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտի կամ կորստի գումարի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող նախորդված բաժնային ներդրումային արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտը/կորուստը չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում նշված արժեթղթերի ապաճանաչման ժամանակ, ինչպես բացատրվում է Ծանոթագրություն 4 (ե) կետում: Ապաճանաչման պահանջները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում Բանկի կողմից ստեղծված կամ պահպանված մասնակցությունը ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Բանկը իրականացնում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված բոլոր կամ, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում: Այսպիսի գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի փոխատվությունը և վաճառքի ու հետգնման գործարքները:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը ոչ պահպանում է, ոչ էլ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը, Բանկը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվն այդ ֆինանսական ակտիվում իր շարունակվող ներգրավվածության չափով, որն այն չափն է, որով Բանկը ենթարկվում է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունն այն դեպքում, երբ իր պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

iii. Հետգնման և հակադարձ վաճառքի պայմանագրեր

Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով («ռեպո») վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ պայմանագրային կողմի պարտավորությունը ներառվում է ռեպո գործարքների գծով վճարվելիք գումարների կազմում: Վաճառքի և հետգնման գների տարբերությունն իրենից ներկայացնում է տոկոսային ծախս և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում հետգնման պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Հետադարձ վաճառքի պայմանագրերով («հակադարձ ռեպո») ձեռք բերված արժեթղթերը գրանցվում են որպես հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ: Ձեռքբերման և վերավաճառքի գների տարբերությունն իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում հակադարձ հետգնման պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հետադարձ վաճառքի պայմանագրով ձեռք բերված ակտիվները վաճառվում են երրորդ անձանց, ապա արժեթղթերը վերադարձնելու պարտավորությունն արտացոլվում է որպես առևտրական նպատակով պահվող պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

iv. Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են և ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում է գուտ գումարն այն և միայն այն դեպքում, երբ Բանկը տվյալ պահին ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրագործելի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ: Բանկը տվյալ պահին ունի հաշվանցում կատարելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, եթե այդ իրավունքը կախված չէ ապագա դեպքերից և իրագործելի է թե՛ բնականոն գործունեության և թե՛ Բանկի ու բոլոր պայմանագրային կողմերի կողմից պարտագանցման, լուծարման կամ սնանկացման դեպքում:

v. Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների վերափոխում

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները վերափոխվում են, Բանկը գնահատում է, արդյոք վերափոխված ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են («նշանակալի վերափոխում»), ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է և ճանաչվում է նոր ֆինանսական ակտիվ իրական արժեքով՝ գումարած պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումները: Որպես փոփոխության մաս ստացված վճարները հաշվառվում են հետևյալ կերպ.

- վճարները, որոնք դիտարկվում են նոր ակտիվի իրական արժեքը որոշելիս, և վճարները, որոնք իրենցից ներկայացվում են պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումների հատուցում, ներառվում են ակտիվի սկզբնական չափման մեջ,
- մյուս վճարները ներառվում են շահույթում կամ վնասում՝ որպես ապաճանաչումից օգուտի կամ կորուստի մաս:

Գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների դրամական հոսքերի փոփոխությունները չեն դիտարկվում որպես վերափոխում, եթե բխում են գոյություն ունեցող պայմանագրային պայմաններից, օրինակ՝ Բանկի կողմից տոկոսադրույքների փոփոխությունը ՀՀ ԿԲ-ի հիմնական տոկոսադրույքի փոփոխությունների արդյունքում, եթե վարկային պայմանագրով Բանկն իրավունք ունի կատարել նման փոփոխություն:

Բանկն իրականացնում է վերափոխման նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում, այսինքն, գնահատում է, արդյոք սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբերվում են փոփոխված կամ փոխարինված ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերից: Բանկը գնահատում է վերափոխման նշանակալի լինելը դիտարկելով քանակական և որակական գործոնները հետևյալ հերթականությամբ՝ որակական գործոններ, քանակական գործոններ, որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցություն: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբերվում են, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս գնահատումն իրականացնելիս Բանկը կիրառում է ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչման համար օգտագործված ուղեցույցին նմանատիպ ուղեցույց:

Բանկը եզրահանգում է, որ փոփոխությունը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական ակտիվի արժույթի փոփոխություն,

- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- ֆինանսական ակտիվի պայմանների այնպիսի փոփոխություն, որը հանգեցնում է միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու չափանիշի հետ անհամապատասխանության:

Եթե դրամական հոսքերի վերափոխումը պայմանավորված է փոխառուի ֆինանսական դժվարություններով, ապա որպես կանոն փոփոխության նպատակն է առավելագույն չափով հետ ստանալ/վերականգնել ակտիվը պայմանագրի սկզբնական պայմաններով, այլ ոչ՝ սկզբնավորել նոր ակտիվ նշանակալիորեն տարբեր պայմաններով: Եթե Բանկը մտադիր է այնպես վերափոխել ֆինանսական ակտիվը, որպեսզի ներվեն դրամական հոսքերը, ապա այն նախ դիտարկում է, արդյոք ակտիվի մի մասը պետք է դուրսգրվի նախքան փոփոխությունը կատարելը (տես ստորև դուրսգրման քաղաքականություն): Այս մոտեցումն ազդում է քանակական գնահատման արդյունքի վրա և նշանակում է, որ ապաճանաչման չափանիշները միշտ չէ որ բավարարվում են նման դեպքերում: Բանկն իրականացնում է նաև որակական գնահատում գնահատելու համար վերափոխման նշանակալի լինելը:

Եթե ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվի վերափոխումը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, Բանկը նախ վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը, կիրառելով ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը, և արդյունքում առաջացող ճշգրտումը ճանաչում է որպես վերափոխումից օգուտ կամ կորուստ շահույթում կամ վնասում: Լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական ակտիվների համար վերափոխումից օգուտը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները փոփոխության պահին: Վերափոխման շրջանակում ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար կամ ստացված վճար ճշգրտում է վերափոխված ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում է վերափոխված ֆինանսական ակտիվի մնացած ժամկետի ընթացքում:

Եթե նման վերափոխումն իրականացվում է փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, ապա օգուտը կամ կորուստը ներկայացվում է արժեքկումից կորուստների հետ միասին: Մյուս դեպքերում այն ներկայացվում է որպես արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ:

Հաստատումն տոկոսադրույքով վարկերի համար, որոնց դեպքում փոխառումն հնարավորություն ունի վաղաժամ մարել վարկն անվանական արժեքով՝ առանց էական տուգանքի, Բանկը հաշվառում է տոկոսադրույքի վերափոխումը մինչև ընթացիկ շուկայական տոկոսադրույքի մակարդակը՝ կիրառելով լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական գործիքների համար գործող ուղեցույցը: Դա նշանակում է, որ արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է առաջընթաց:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ վերափոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ վերափոխված պարտավորության դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբերվում են: Այս դեպքում վերափոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության և վերափոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վճարված հատուցումը ներառում է փոխանցված ոչ ֆինանսական ակտիվները (առկայության դեպքում) և ստանձնած պարտավորությունները, այդ թվում՝ նոր վերափոխված ֆինանսական պարտավորությունը:

Բանկն իրականացնում է վերափոխման նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում՝ դիտարկելով որակական գործոնները, քանակական գործոնները և որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցությունը: Բանկը եզրահանգում է, որ վերափոխումը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական պարտավորության արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- փոխարկման հնարավորության ներառում,
- ֆինանսական պարտավորության ստորադասության փոփոխություն:

Քանակական գնահատման համար պայմանները նշանակալիորեն տարբեր են, եթե նոր պայմաններով դրամական հոսքերի գեղչված ներկա արժեքը, ներառյալ վճարված վճարները զուտ ստացված վճարներով և գեղչված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, նվազագույնը 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացած դրամական հոսքերի գեղչված ներկա արժեքից:

Եթե ֆինանսական պարտավորության վերափոխումը չի բավարարում ապաճանաչման պայմանները, պարտավորության ամորտիզացված արժեքը վերահաշվարկվում է, գեղչելով վերափոխված դրամական հոսքերը սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, և արդյունքում առաջացող օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական պարտավորությունների համար վերափոխումից օգուտը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները փոփոխության պահին: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճշգրտում է վերափոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում է վերափոխված ֆինանսական ակտիվի մնացորդային ժամանակահատվածում: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճանաչվում է որպես պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտում և ամորտիզացվում է վերափոխված ֆինանսական պարտավորության մնացորդային ժամանակահատվածում գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի վերահաշվարկի միջոցով:

vi. Արժեզրկում

Բանկը ճանաչում է կորստի պահուստ ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող հետևյալ ֆինանսական գործիքների համար.

- պարտքային գործիքներ հանդիսացող ֆինանսական ակտիվներ,
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր և
- փոխառվող հանձնառություններ:

Բաժնային գործիքներում ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստ չի ճանաչվում:

Բանկը կորստի պահուստը չափում է ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորստներին հավասար գումարով, բացառությամբ հետևյալ գործիքների, որոնց համար վնասի գծով պահուստը չափվում է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորստներին հավասար գումարով.

- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք համարվում են ցածր պարտքային ռիսկ ունեցող հաշվետու ասմաթվի դրությամբ և
- այլ ֆինանսական գործիքներ, որոնց գծով պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն չի անել սկզբնական ճանաչումից ի վեր (տես Ծանոթագրություն 25 (բ)):

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են ակնկալվող պարտքային կորուստների այն մասը, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ասմաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման ռեպերից: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ, դիտարկվում են որպես 1-ին փուլի ֆինանսական գործիքներ:

Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են այն ակնկալվող պարտքային կորուստները, որոնք առաջանում են բոլոր հնարավոր պարտազանցման ռեպերից ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի ընթացքում: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ, դիտարկվում են որպես 2-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ: 2-րդ փուլ դասվում են այն ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն անել է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որոնք սակայն պարտքային առումով արժեզրկված չեն: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ և որոնք պարտքային առումով արժեզրկված են, դիտարկվում են որպես 3-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ:

Ակնկալվող վարկային կորուստների չափում

Ակնկալվող վարկային կորուստները վարկային կորուստների հավանականությամբ կշռված գնահատականն են և չափվում է հետևյալ կերպ.

- *Ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված չեն հաշվետու ամսաթվի դրությամբ.* որպես բոլոր դրամական պակասուրդների ներկա արժեք (դրամական պակասուրդը պայմանագրին համապատասխան Բանկին հասանելի դրամական հոսքերի և Բանկի կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունն է),
- *Ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ.* որպես համախառն հաշվեկշռային արժեքի և գնահատված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերություն,
- *ճօշտագործված փոխառությունների հանձնառություններ.* որպես հետևյալ նշվածների միջև տարբերության ներկա արժեք՝ պայմանագրային դրամական հոսքերի, որոնք ենթակա են վճարման Բանկին, եթե օգտագործում է փոխառությունը ստանալու իրավունքը, և այն դրամական հոսքերի, որոնք Բանկն ակնկալում է ստանալ,
- *Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր.* որպես այն ակնկալվող վճարումների ներկա արժեք, որոնք փոխհատուցում են տիրապետողին կրած վարկային կորուստը՝ հանած այն գումարները, որոնք Բանկն ակնկալում է հետ ստանալ:

Վերանայված պայմաններով ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները վերաբանակցվում են կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով վարկառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, գնահատվում է ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչելու անհրաժեշտությունը (տես Ծանոթագրություն 3 (ե) (ii)), և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափվում են հետևյալ կերպ.

- Եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասուրդի հաշվարկում (տես Ծանոթագրություն 25 (բ)):
- Եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից առաջացող վերջնական դրամական հոսքեր՝ վերջինիս ապաճանաչման ժամանակ: Այս գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասուրդի հաշվարկում, որը գեղջվում է ապաճանաչման ակնկալվող ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվը՝ կիրառելով գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը:

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները պարտքային առումով արժեզրկված լինելու տեսանկյունից (որոնք դիտարկվում ենք որպես 3-րդ փուլի ֆինանսական ակտիվներ): Ֆինանսական ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված է, եթե տեղի են ունցել մեկ կամ ավելի դեպքեր, որոնք բացասական ազդեցություն ունեն այդ ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա:

Ֆինանսական ակտիվի պարտքային առումով արժեզրկված լինելու ապացույցներից են հետևյալ դեպքերի վերաբերյալ դիտելի տվյալները.

- վարկառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, ինչպիսին է պարտագանցությունը կամ ժամկետանց դաժնալը,
- Բանկի կողմից վարկի կամ փոխառության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Բանկն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի,
- հավանականությունը, որ վարկառուն կսնանկանա կամ այլ կերպ ֆինանսապես կվերակազմակերպվի, կամ
- արժեթղթի համար գործող շուկայի վերացումը ֆինանսական դժվարությունների պատճառով:

Վարկը, որի պայմանները վերաբանակցվել են վարկառուի վիճակի վատթարացման պատճառով, սովորաբար համարվում է պարտքային առումով արժեզրկված, եթե գոյություն չունի ապացույց, որ պայմանագրային դրամական հոսքերը չստանալու ռիսկը նշանակալիորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ: Բացի այդ, ֆիզիկական անձանց տրվող վարկերի դեպքում պարտքային առումով արժեզրկված է համարվում 90 կամ ավելի օր ժամկետանց վարկը:

Պետական պարտատոմսերում ներդրման պարտքային առումով արժեզրկված լինելը գնահատելիս Բանկը դիտարկում է հետևյալ գործոնները.

- վարկունակության շուկայական գնահատականը՝ արտացոլված պարտատոմսերի եկամտաբերությունում:
- վարկունակության վարկանիշային գործակալությունների գնահատումները:
- նոր պարտքի թողարկման համար կապիտալի շուկաներ մուտք գործելու երկրի կարողությունը:
- պարտքի պայմանների վերանայման հավանականությունը, որի արդյունքում տիրապետողները կարող են վնաս կրել պարտքը կամավոր կամ պարտադիր կերպով ներելու պատճառով:
- գործող միջազգային աջակցման մեխանիզմները, որոնք թույլ են տալիս որպես «վերջին հնարավոր վարկատու» տվյալ երկրին տրամադրել անհրաժեշտ աջակցություն, ինչպես նաև կառավարությունների և գործակալությունների հրապարակային հայտարարություններում նշված այդ մեխանիզմները կիրառելու մտադրությունը: Սա ներառում է նշված մեխանիզմների աշխատանքի արդյունավետության և, անկախ քաղաքական մտադրություններից, պահանջվող չափանիշները բավարարելու կարողության առկայության գնահատումը:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով կորստի պահուստը ներկայացվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հետևյալ կերպ.

- *ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ*՝ որպես նվազեցում ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից,
- *փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր*՝ սովորաբար որպես պահուստ,
- *երբ ֆինանսական գործիքը ներառում է թե՛ օգտագործված և թե՛ չօգտագործված բաղադրիչ, և Բանկը չի կարող նույնականացնել փոխատվության հանձնառության բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներն օգտագործված բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներից առանձին*՝ Բանկը ներկայացնում է ընդհանուր կորստի պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Ընդհանուր գումարը ներկայացվում է որպես նվազեցում օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքից: Կորստի պահուստի ավելցուկը օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ ներկայացվում է որպես պահուստ, և
- *իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ*՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կորստի պահուստ չի ճանաչվում, քանի որ այս ակտիվների համար հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է: Այնուամենայնիվ, կորստի պահուստը բացահայտվում և ճանաչվում է իրական արժեքի փոփոխությունների գծով պահուստում:

Դուրսգրումներ

Վարկերը և պարտքային արժեթղթերը դուրս են գրվում (ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն), երբ գոյություն չունի ամբողջությամբ վերցրած ֆինանսական ակտիվը կամ դրա մի մասը վերականգնելու ողջամիտ ակնկալիք: Դուրսգրումը սովորաբար իրականացվում է այն դեպքում, երբ Բանկը որոշում է, որ վարկառուն չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնցից կարող է ստանալ բավարար դրամական հոսքեր դուրսգրման ենթակա գումարները մարելու համար: Այս գնահատումն իրականացվում է առանձին յուրաքանչյուր ակտիվի համար:

Նախկինում դուրսգրված գումարների փոխհատուցումը ներառվում է «ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից կորուստներ» հոդվածում՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում:

Դուրսգրված ֆինանսական ակտիվների գծով կարող են դեռևս կիրառվել հարկադիր միջոցներ՝ վնասման ենթակա գումարների փոխհատուցման Բանկի ընթացակարգերի հետ համապատասխանություն ապահովելու համար:

(զ) Հաճախորդներին տրված վարկեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում «հաճախորդներին տրված վարկեր» հոդվածը ներառում է ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկերը (տես Ծանոթագրություն 3 (ե) (i)), որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, իսկ հետագայում՝ ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով

(է) Ներդրումային արժեթղթեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում «ներդրումային արժեթղթեր» հոդվածը ներառում է.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթերը (տես Ծանոթագրություն 4 (ե) (i)), որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, իսկ հետագայում՝ ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,
- այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթերը (տես Ծանոթագրություն 4 (ե) (i)),
- շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող բաժնային ներդրումային արժեթղթերը (տես Ծանոթագրություն 4 (ե) (i)),
- բաժնային ներդրումային արժեթղթերը, որոնք նախորոշված են որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող (տես Ծանոթագրություն 4 (ե) (i)):

(ը) Ավանդներ, թողարկված պարտքային արժեթղթեր և բաներից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր

Ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը և բաներից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերը սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ հանած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, և հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով, կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Բանկը պարտավորությունները նախորոշում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

(թ) Ֆինանսական երաշխավորություններ և փոխատվության հանձնառություններ

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրով Բանկից պահանջվում է կատարել սահմանված վճարումներ՝ փոխհատուցելու համար վնասը, որը կրում է այդ պայմանագրի տիրապետողը՝ որոշակի դեբիտորի կողմից պարտքային գործիքի պայմանների համաձայն վճարումը ժամանակին չկատարելու հետևանքով: Փոխատվության հանձնառություններն իրենցից ներկայացնում են նախապես սահմանված պայմաններով վարկ տրամադրելու կայուն հանձնառություններ:

Ֆինանսական երաշխավորությունները կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով փոխառություն տրամադրելու հանձնառությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Հետագայում դրանք չափվում են հետևյալ նշվածներից ավելի բարձրով՝ ՖՀՄՄ 9-ի համաձայն որոշված կորստի պահուստից (տես Ծանոթագրություն 3 (ե) (vi)) և սկզբնապես ճանաչված գումարից՝ հանած, երբ տեղին է, ՖՀՄՄ 15-ի սկզբունքներին համապատասխան ճանաչված եկամտի կուտակային գումարը: Բանկը չունի իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող փոխատվության հանձնառություններ:

Այլ փոխատվության հանձնառությունների համար Բանկը ճանաչում է կորստի պահուստ (տես Ծանոթագրություն 4 (ե) (vi)) ՖՀՄՄ 9-ի համաձայն:

Ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով առաջացող պարտավորությունները ներառվում են պահուստների կազմում:

(ժ) Հիմնական միջոցներ**(i) Մեխական ակտիվներ**

Հիմնական միջոցների միավորները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: 2023 ֆինանսական տարվանից Բանկը կամավոր փոխել է իր հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հիմնական միջոցների «հող և շենքեր» կատեգորիայի համար՝ վերագնահատման մոդելից դեպի սկզբնական արժեքի մոդելի անցնելով: Լրացուցիչ մանրամասների համար տե՛ս Ծանոթագրություն 20:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետներ ունեցող նշանակալի մասերից, այդ մասերը հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

(iii) Մաշվածություն

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով առանձին ակտիվների օգտակար ծառայության ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է երբ հիմնական միջոցը պատրաստ է օգտագործման: Հողատարածքների գծով մաշվածություն չի հաշվարկվում: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են:

շենքեր	50 տարի
համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ*	4-10 տարի
փոխադրամիջոցներ	8 տարի
տնտեսական գույք*	5 տարի

* կապի սարքավորումների, տնտեսական գույքի համար, որոնց արժեքը չի գերազանցում 50 հազ. դրամը, օգտակար ծառայության ժամկետ է գնահատվում 1 տարին

Վարձակալած գույքի բարելավումները կապիտալացվում են և մաշվում վարձակալության ժամկետից և իրենց օգտակար ծառայության ժամկետից նվազագույնի ընթացքում՝ գծային մեթոդով:

(ի) Ոչ նյութական ակտիվներ

Ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Համակարգչային ծրագրերի լիցենզիաների ձեռքբերման և ներդրման ծախսումները կապիտալացվում են համապատասխան ոչ նյութական արժեքի ինքնարժեքին:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ընթացքում: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները կազմում են 3-ից 10 տարի:

(լ) Առգրավված ակտիվներ

Բանկը ճանաչում է առգրավված ակտիվները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ այն ունի իրացման ամբողջական և վերջնական իրավունքներ գրավի նկատմամբ:

Առգրավված ակտիվները չափվում են հետևյալ երկու մեծությունների նվազագույնով՝ հաշվեկշռային արժեքի և իրական արժեքի՝ հանած վաճառքի հետ կապված ծախսումները: Սկզբնական ճանաչման պահին առգրավված ակտիվները չափվում են այն վարկի հաշվեկշռային արժեքով, որի գծով տեղի է ունեցել պարտագանցություն՝ ներառյալ գրավի առգրավման ընթացքում կրած ծախսումները: Իրական արժեքը՝ հանած վաճառքի հետ կապված ծախսումները, իրենից ներկայացնում է գրավի գնահատված վաճառքի գինը բնականոն գործունեության ընթացքում՝ հանած հարակից վաճառքի ծախսումները: Սկզբնական ճանաչումից հետո առգրավված ակտիվները վերանայվում են վաճառքի

համար պահվող դասակարգման չափանիշներին համապատասխանելու տեսանկյունից և համապատասխանաբար վերադասակարգվում են չափանիշները բավարարելու դեպքում:

Առգրավված ակտիվների օտարումից օգուտը և կորուստը ճանաչվում են գուտ հիմունքով «Այլ գործառնական եկամուտ» հոդվածում՝ շահույթում կամ վնասում:

(իւ) Ոչ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկված լինելու հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքի՝ հանած վաճառքի ծախսումները, և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Օգտագործման արժեքը գնահատելիս գնահատված ապագա դրամական հոսքերը գեղջվում են մինչև իրենց ներկա արժեքը՝ օգտագործելով գեղջման մինչև հարկումը դրույքը, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և ակտիվին հատուկ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքներից մեծապես անկախ դրամական միջոցների ներհոսքներ չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե տեղի են ունեցել փոփոխություններ փոխհատուցվող գումարը որոշելիս օգտագործված գնահատականներում: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որքանով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չի գերազանցում այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ (առանց համապատասխան մաշվածության կամ ամորտիզացիայի), եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ:

(ծ) Պահուստներ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, երբ Բանկն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե ազդեցությունն էական է, պահուստները որոշվում են գեղջելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերը գեղջման մինչև հարկումը դրույքով, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և, կիրառելիության դեպքում, պարտավորությանը հատուկ ռիսկերը:

(կ) Բաժնետիրական կապիտալ

(i) Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերի և թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսումները ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում՝ առանց հարկերի:

(ii) Էմիսիոն եկամուտ

Թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքից ավել վճարվող գումարը ճանաչվում է որպես Էմիսիոն եկամուտ:

(iii) Շահաբաժիններ

Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Բանկի կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով:

Սովորական բաժնետոմսերի գծով շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի

բաշխում այն ժամանակաշրջանում, երբ հայտարարվում են:

(h) Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի հոդվածներին կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետ գործարքներին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

(i) Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկը հարկի այն գումարն է, որն ակնկալվում է վճարել տարվա հարկվող եկամտի գծով կիրառելով այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և ներառում է նախորդ տարիների համար վճարման ենթակա հարկի գծով ճշգրտումները:

(ii) Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլվելու նպատակով որոշվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկ չի ճանաչվում այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման ժամանակ բիզնեսի միավորում չհանդիսացող գործարքի արդյունքում, որն ազդեցություն չունի ո՛չ հաշվապահական և ո՛չ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ ճանաչվում են չօգտագործված հարկային վնասների, չօգտագործված հարկային զեղչերի և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով այն չափով, որով հավանական է, որ Բանկն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել: Ապագա հարկվող շահույթը որոշվում է հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների մարումից առաջացող գումարի հիման վրա: Եթե հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գումարը բավարար չէ հետաձգված հարկային ակտիվն ամբողջությամբ ճանաչելու համար, դիտարկվում է գոյություն ունեցող ժամանակավոր տարբերությունների մարումներով ճշգրտված ապագա հարկվող շահույթը, որը որոշվում է Բանկի գործարար ծրագրերի հիման վրա: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ համապատասխան հարկային օգուտը կիրացվի: Այս նվազեցումները վերականգնվում են, եթե մեծանում է ապագա հարկվող շահույթ ստանալու հավանականությունը:

Զճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվները վերագնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ճանաչվում են այն չափով, որով հավանական է, որ Բանկն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող է դրանք օգտագործվել:

Հետաձգված հարկը չափվում է օգտագործելով հարկի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկի չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կառաջանան կախված այն եղանակից, որով Բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

(ձ) Սեզմենտային հաշվետվություններ

Գործառնական սեզմենտը Բանկի բաղադրիչ է, որը ներգրավված է ձեռնարկատիրական գործունեությունում, որոնցից այն կարող է վաստակել հասույթ և կրել ծախսեր (ներառյալ Բանկի այլ բաղադրիչների հետ գործառնություններից հասույթները և ծախսերը), որի գործառնական արդյունքները կանոնավոր կերպով վերանայվում են գլխավոր գործառնական որոշում կայացնողի

կողմից՝ սեզմենտին միջոցների բաշխման վերաբերյալ որոշում կայացնելու և դրա գործունեության արդյունքները գնահատելու նպատակով, և որի գծով առկա է առանձին ֆինանսական տեղեկատվություն: Բանկի ղեկավարությունը գտնում է, որ Բանկը բաղկացած է երեք գործառնական սեզմենտից՝ մանրածախ, կորպորատիվ, առևտրային ու ներդրումային:

(դ) Վարձակալություն

Պայմանագրի սկզբում Բանկը գնահատում է արդյոք պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալություն: Պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալություն, եթե այդ պայմանագրով հատուցման դիմաց՝ որպես փոխանակում որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում փոխանցվում է որոշակիացված ակտիվի օգտագործման հսկողության իրավունքը: Գնահատելու համար, թե արդյոք պայմանագրով փոխանցվում է որոշակիացված ակտիվի օգտագործման հսկողության իրավունքը, Բանկն օգտագործում է ՖՀՄՄ 16-ի վարձակալության սահմանումը:

(i) Բանկը՝ որպես վարձակալ

Վարձակալության բաղադրիչ պարունակող պայմանագրի սկզբում կամ փոփոխության դեպքում, Բանկը վերագրում է պայմանագրում սահմանված հատուցումը վարձակալության յուրաքանչյուր բաղադրիչի վրա՝ հիմք ընդունելով վարձակալության բաղադրիչի առանձին գինը:

Բանկը ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ներառում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական գումարը՝ ճշգրտված վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձավճարների մասով, գումարած կրած սկզբնավորման ցանկացած ուղղակի ծախսումները և հիմքում ընկած ակտիվի ապատեղակայման և քանդման, կամ վերջինիս վերականգնման, կամ դրա զբաղեցրած տեղանքի վերականգնման գնահատված ծախսումները՝ հանած ստացված ցանկացած վարձակալության խրախուսումները:

Հետագայում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային հիմունքով՝ վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև ժամկետի ավարտը, եթե վարձակալությամբ Բանկին չեն փոխանցվում հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության իրավունքը վարձակալության ժամկետի ավարտին, կամ եթե ակտիվի օգտագործման իրավունքի արժեքը չի արտացոլում, որ Բանկը կիրառործի գնման օպցիոնը: Այդ դեպքում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է հիմքում ընկած ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում, որը որոշվում է նույն հիմունքով, որը կիրառվում է հիմնական միջոցների համար: Բացի այդ, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը պարբերաբար նվազեցվում է արժեզրկումից կորուստների չափով, վերջիններիս առկայության դեպքում, և ճշգրտվում է վարձակալության գծով պարտավորության որոշ վերաչափումների մասով:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է այն վարձավճարների ներկա արժեքով, որոնք չեն վճարվել մեկնարկի ամսաթվին՝ զեղչված վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքով, կամ Բանկի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքով, եթե այդ դրույքը չի կարելի հեշտությամբ որոշել: Որպես կանոն, Բանկը որպես զեղչման դրույք կիրառում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Բանկը որոշում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը, հիմք ընդունելով տարբեր արտաքին ֆինանսական աղբյուրներից ստացված տոկոսադրույքները, և կատարում է որոշ ճշգրտումներ արտացոլելու համար վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվում են հետևյալ վարձավճարները.

- հաստատուն վճարումները, ներառյալ ըստ էության հաստատուն վճարումները,
- վարձակալության փոփոխում վճարումները, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, և որոնք սկզբնապես չափվել են՝ կիրառելով մեկնարկի ամսաթվին գործող ինդեքսը կամ դրույքը,
- գումարները, որոնք, ինչպես ակնկալվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և
- գնման օպցիոնի իրագործման գինը, եթե Բանկը խելամուտքեն համոզված է, որ կիրառործի այդ օպցիոնը, վարձավճարներն օպցիոնով նախատեսված նորացման ժամանակաշրջանի համար, եթե Բանկը խելամուտքեն համոզված է, որ կիրառործի այդ երկարաձգման օպցիոնը, ինչպես նաև վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքները, եթե Բանկը խելամուտքեն համոզված է, որ վաղաժամ չի դադարեցնի վարձակալությունը:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը չափվում է ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Այն վերաչափվում է, եթե առկա է ապագա վարձավճարների փոփոխություն՝ որպես ինդեքսի կամ դրույքի փոփոխության արդյունք, առկա է մնացորդային արժեքի երաշխիքի շրջանակներում վճարման ենթակա գումարների Բանկի գնահատականի փոփոխություն, եթե Բանկը փոխում է գնման, երկարաձգման կամ դադարեցման օպցիոնն իրագործելու իր գնահատականը, կամ եթե առկա է վերանայված ըստ էության հաստատուն վարձավճար:

Եթե վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է այս եղանակով, կատարվում է համապատասխան ճշգրտում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի գծով, կամ գրանցվում է շահույթում կամ վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև գրո:

Ներդրումային գույքի սահմանմանը չհամապատասխանող օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները Բանկը ներկայացնում է հիմնական միջոցների կազմում, իսկ վարձակալության գծով պարտավորությունները՝ այլ պարտավորությունների կազմում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Բանկը որոշել է չճանաչել օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ և վարձակալության գծով պարտավորություններ փոքրարժեք ակտիվների և կարճաժամկետ վարձակալությունների, այդ թվում բանկոմատների համար: Այս վարձակալությունների գծով վարձավճարները Բանկը ճանաչում է որպես ծախս գծային մեթոդով՝ վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

5 Սեզմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն

Կառավարչական նպատակներով և հիմնվելով մատուցվող ապրանքների, ծառայությունների տարատեսակների վրա, Բանկը բաժանվում է հետևյալ երեք սեզմենտների՝

Մանրամասն բանկային գործունեություն	Ֆիզիկական անձանց ավանդներ և ընթացիկ հաշիվներ, սպառողական, հիփոթեքային վարկերի տրամադրում, օվերդրաֆտների, վարկային քարտերի սպասարկում և փոքր ու միկրո վարկեր:
Կորպորատիվ բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ և ինստիտուցիոնալ հաճախորդներին վարկերի տրամադրում, ավանդների և ընթացիկ հաշիվների բացում և սպասարկում:
Առևտրային և ներդրումային բանկային գործունեություն	Գանձապետական և ֆինանսական, ներդրումային բանկային ծառայություններ և այլ կենտրոնական գործառնություններ:

Ռեսուրսների բաշխման և գործունեության գնահատման նպատակով դեկավարությունը հետևում է իր բիզնես միավորների գործառնական արդյունքներին առանձին-առանձին: Շահութահարկը կառավարվում է շահույթը հարկումից առաջ միասնական հիմքով և բաշխվում է գործառնական սեզմենտների միջև:

Աշխարհագրական տեղեկատվություն

Բանկի գործունեությունը կենտրոնացած է Հայաստանում: Բանկը Հայաստանից դուրս ոչ ընթացիկ ակտիվներ չունի, բացի ֆինանսական գործիքներից:

6 Չուտ տոկոսային եկամուտ

	01/04/2025 - 30/06/2025	01/01/2025 -30/06/2025	01/04/2024 -30/06/2024	01/01/2024 - 30/06/2024
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր	7,382,496	14,003,544	5,504,815	10,479,673
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	1,138,644	2,420,183	1,267,571	2,619,458
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	531,785	1,258,376	290,287	686,801
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	255,413	542,051	203,747	386,020
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	238,884	462,364	198,001	395,440
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	106,797	122,074	62,790	178,772
Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	-	2,315	3,551	7,654
	9,654,019	18,810,907	7,530,762	14,753,818
Տոկոսային ծախս				
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	(1,362,200)	(2,692,314)	(893,372)	(1,832,154)
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	(1,102,910)	(2,116,318)	(532,620)	(1,011,125)
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	(572,634)	(929,036)	(3,163)	(3,645)
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	(240,677)	(454,946)	(165,860)	(327,405)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	(97,938)	(198,391)	(62,704)	(123,454)
Այլ	-	(34,191)	-	(63)
	(3,376,359)	(6,425,196)	(1,657,719)	(3,297,846)
Չուտ տոկոսային եկամուտ	6,277,660	12,385,711	5,873,043	11,455,972

7 Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով զուտ եկամուտ(ծախս)

	01/04/2025 - 30/06/2025	01/01/2025 -30/06/2025	01/04/2024 - 30/06/2024	01/01/2024 - 30/06/2024
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ				
Պլաստիկ քարտերի սպասարկում	2,533,195	4,861,145	1,888,725	3,463,226
Միջնորդավճարներ վճարային համակարգերից	347,119	692,466	277,625	536,444
Դրամային փոխանցումներ	248,322	506,181	36,917	55,139
Դրամական միջոցների կանխիկացում և հաշիվների սպասարկում	242,313	437,381	176,299	342,064
Կանխիկ/անկանխիկ արտարժույթի փոխադրում	477,100	806,392	671,067	1,278,089
Այլ	79,675	116,860	108,997	223,595
	3,927,724	7,420,425	3,159,630	5,898,557
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս				
Գործարքներ քարտերով	(1,843,883)	(3,513,754)	(1,562,483)	(2,961,846)
Վճարային համակարգերի սպասարկում	(687,644)	(1,290,013)	(543,337)	(1,007,700)
Կանխիկ/անկանխիկ արտարժույթի փոխադրում	(101,215)	(213,564)	(356,051)	(465,368)
Այլ	(22,927)	(46,892)	(16,730)	(51,208)

	(2,655,669)	(5,064,223)	(2,478,601)	(4,486,122)
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով գույտ եկամուտ/(ծախս)	1,272,055	2,356,202	681,029	1,412,435

(ա) Կատարման պարտականություններ և հասույթի ճանաչման քաղաքականություն

Հաճախորդների հետ պայմանագրերից ստացվող միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտը չափվում է հաճախորդի հետ կնքված պայմանագրով սահմանված հատուցման հիման վրա: Բանկը ճանաչում է հասույթը, երբ հաճախորդին է փոխանցում ծառայության նկատմամբ հսկողությունը: Պայմանավորված ծառայությունների բնույթով՝ Բանկը չունի էական պայմանագրի գծով ակտիվներ և պարտավորություններ:

8 Չուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից

	01/04/2025 -30/06/2025 հազ. դրամ	01/01/2025 -30/06/2025 հազ. դրամ	01/04/2024 -30/06/2024 հազ. դրամ	01/01/2024 -30/06/2024 հազ. դրամ
Օգուտ սփռոց գործարքներից	2,689,032	5,533,836	2,940,522	4,748,109
Վնաս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից	(161,955)	93,800	153,241	(110,282)
	<u>2,527,077</u>	<u>5,627,636</u>	<u>3,093,763</u>	<u>4,637,827</u>

9 Չուտ օգուտ իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով

	01/04/2025 -30/06/2025 հազ. դրամ	01/01/2025 - 30/06/2025 հազ. դրամ	01/04/2024 -30/06/2024 հազ. դրամ	01/01/2024 -30/06/2024 հազ. դրամ
Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների վերագնահատումից Չուտ օգուտ	129,800	(139,586)	(296,316)	(60,907)
Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների վաճառքից Չուտ եկամուտ/(կորուստ)	6,709	611,309	(4,395)	92,252
	<u>136,509</u>	<u>471,723</u>	<u>(300,711)</u>	<u>31,345</u>

10 Չուտ այլ գործառնական եկամուտ (ծախս)

Այլ գործառնական եկամուտ

	01/04/2025 -30/06/2025	01/01/2025 -30/06/2025	01/04/2024 -30/06/2024	01/01/2024 -30/06/2024
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	110,088	188,850	63,531	120,797
Օգուտ առգրավված և այլ ակտիվների վաճառքից	16,540	48,751	6,281	14,791
Այլ եկամուտ	554,177	679,164	39,044	98,595
	680,805	916,765	108,856	234,183

Այլ գործառնական ծախս

	01/04/2025 - 30/06/2025	01/01/2025 -30/06/2025	01/04/2024 - 30/06/2024	01/01/2024 -30/06/2024
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի գծով ծախսեր	(72,658)	(146,504)	(65,684)	(130,388)
Այլ ծախս	(271,616)	(447,456)	(68,165)	(129,875)
	(344,274)	(593,960)	(133,849)	(260,263)

11 Ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից զուտ կորուստներ

Ստորև ներկայացված են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում արտացոլված ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից կորուստները 2025թ. հունիսի 30-ին ավարտված տարվա համար: :

հազ. դրամ

	30 Հունիսի 2025 թ			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(450)	-	-	(450)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող	(640)	-	-	(640)
պարտքային ներդրումային արժեթղթեր				
Ամորտիզացված արժեքով չափվող	98,169	-	-	98,169
պարտքային ներդրումային արժեթղթեր				
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված՝	44,107	-	-	44,107
ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր և փոխատվություններ				
Ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	(112)	-	-	(112)
Հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր – իրավաբանական անձիք	(146,711)	(26,529)	28,676	(144,564)
Հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր – ֆիզիկական անձիք	12,040	(767,992)	(505,380)	(1,261,332)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	(105,038)	-	-	(105,038)
Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր	(2,937)	-	-	(2,937)
Ընդամենը	(101,572)	(794,521)	(476,704)	(1,372,797)

Ստորև ներկայացված են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում արտացոլված ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից կորուստները 2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված տարվա համար:

հազ. դրամ

	30 Հունիսի 2024 թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	456	-	-	456
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	-	-	-	-
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	(20,618)	-	-	(20,618)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր և փոխատվություններ	322,853	-	-	322,853
Ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	(637)	-	-	(637)
Հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր – իրավաբանական անձիք	(53,752)	(4,576)	(56,218)	(114,546)
Հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր – ֆիզիկական անձիք	108,876	(529,067)	(149,170)	(569,361)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	19,332	-	(117,196)	(97,864)
Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր	(3,516)	-	-	(3,516)
Ընդամենը	372,994	(533,643)	(322,584)	(483,233)

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2025թ. հունիսի 30-ի համար:

հազ. դրամ

	30 Հունիսի 2025 թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր – իրավաբանական անձիք				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(1,144,373)	(360)	(453,425)	(1,598,158)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	(19,633)	19,633	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	1,152	(2,568)	1,416	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	1,776	-	(1,776)	-
Կորստի պահուստի գուտ վերաչափում	409,643	(26,528)	30,455	413,570
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(558,134)	-	-	(558,134)
Ամբողջությամբ կամ մասնակի մարված ֆինանսական ակտիվներ	34	(38)	337	333
Ակտիվի գուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	-	-	(44,180)	(44,180)
Վերադարձ/(Դուրսգրումներ)	-	-	6,901	6,901
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	(1,309,535)	(9,861)	(460,272)	(1,779,668)

հազ. դրամ

	30 Հունիսի 2025 թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր – ֆիզիկական անձիք				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(970,285)	(89,890)	(1,622,689)	(2,682,864)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	(309,787)	309,787	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	139,565	(369,682)	230,117	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	187,848	457,478	(645,326)	-
Կորստի պահուստի գույտ վերաչափում	1,101,017	(773,946)	(304,744)	22,327
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(1,283,659)	-	-	(1,283,659)
Ամբողջությամբ կամ մասնակի մարված ֆինանսական ակտիվներ	280	1,722	7,740	9,742
Ակտիվի գույտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերազնահատումից	-	-	(601,945)	(601,945)
Վերադարձ/(Դուրսգրումներ)	-	-	1,253,036	1,253,036
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	(1,135,021)	(464,531)	(1,683,811)	(3,283,363)

* Այս աղյուսակներում ներկայացված կորստի պահուստը ներառում է իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց համար նախատեսված որոշ պրոդուկտների, այդ թվում՝ վարկային քարտերի և օվերդրաֆտների հետ կապված փոխատվության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ հունիսի 30-ի համար:

հազ. դրամ

	30 Հունիսի 2024 թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր – իրավաբանական անձիք				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(769,830)	(28,958)	(1,854,437)	(2,653,225)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	(1,062)	1,062	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	752	(752)	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	539	(539)	-
Կորստի պահուստի գույտ վերաչափում	234,684	(4,576)	(56,217)	173,891
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(288,437)	-	-	(288,437)
Օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից	(59,950)	26,693	228,097	194,840
Նախկինում դուրս գրված վարկերի վերականգնում	-	-	(44,509)	(44,509)
Դուրսգրումներ	-	-	32,481	32,481
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	(883,843)	(5,992)	(1,695,124)	(2,584,959)

հազ. դրամ

	30 Հունիսի 2024 թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր – Ֆիզիկական անձինք				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(845,542)	(233,184)	(893,343)	(1,972,069)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	(288,733)	288,733	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	91,367	(175,902)	84,535	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	28,814	439,941	(468,755)	-
Կորստի պահուստի գույտ վերաչափում	1,045,981	(525,593)	(120,678)	399,710
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(969,071)	-	-	(969,071)
Օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից	61,536	(47,824)	(9,417)	4,295
Նախկինում դուրս գրված վարկերի վերականգնում	-	-	(413,749)	(413,749)
Դուրսգրումներ	-	-	689,479	689,479
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	(875,648)	(253,829)	(1,131,928)	(2,261,405)

* Այս աղյուսակներում ներկայացված կորստի պահուստը ներառում է իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց համար նախատեսված որոշ պրոդուկտների, այդ թվում՝ վարկային քարտերի և օվերդրաֆտների հետ կապված փոխատվության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները:

12 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

	01/04/2025 - 30/06/2025	01/01/2025 -30/06/2025	01/04/2024 - 30/06/2024	01/01/2024 -30/06/2024
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Մաշվածություն և ամորտիզացիա*	(737,022)	(1,446,653)	(569,563)	(1,080,523)
Ոչ փոխհատուցելի հարկեր և տուրքեր	(231,875)	(553,222)	(171,184)	(329,027)
Գովազդ և շուկայավարում	(243,192)	(400,207)	(213,061)	(393,929)
Վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	(135,236)	(262,304)	(118,122)	(226,492)
Կապի և տեղեկատվական ծառայություններ	(64,184)	(127,100)	(60,474)	(113,679)
Մասնագիտական ծառայություններ	(139,721)	(239,644)	(125,189)	(207,704)
Գրասենյակային և կոմունալ ծառայությունների ծախսեր	(83,390)	(187,717)	(73,737)	(147,557)
Ներկայացուցչական և կազմակերպչական ծախսեր	(73,370)	(137,956)	(59,352)	(129,215)
Ապահովագրություն	(55,115)	(113,461)	(56,424)	(114,567)
Անվտանգության ծառայություն	(50,607)	(98,968)	(43,123)	(78,993)
Վարձակալության ծախսեր	(16,901)	(34,145)	(24,495)	(49,471)
Այլ	(92,100)	(151,260)	(48,025)	(86,691)
	(1,922,713)	(3,752,637)	(1,562,749)	(2,957,848)

* 2025թ. հունիսի 30-ին ավարտված եռամսյակի մաշվածության և ամորտիզացիայի կազմում ներառված 309,499 հազար դրամ գումարը (2024թ-ի հունիսի 30-ին՝ 275,626 հազար դրամ) վերաբերում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների ամորտիզացիային՝ ՖՀՄՍ 16 «Հարձակություններ» պահանջների համաձայն (տես Ծանոթագրություն 21):

13 Ճահութահարկի գծով ծախս

	01/04/2025 -30/06/2025 հազ. դրամ	01/01/2025 -30/06/2025 հազ. դրամ	01/04/2024 -30/06/2024 հազ. դրամ	01/01/2024 -30/06/2024 հազ. դրամ
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	(754,415)	(1,517,647)	(845,264)	(1,677,474)
Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններ՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացման և հակադարձման արդյունքում	(238,421)	(548,749)	(176,252)	(149,327)
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	(992,836)	(2,066,396)	(1,021,516)	(1,826,801)

2025թ-ին ընթացիկ հարկի գծով կիրառելի հարկի դրույքաչափը կազմում է 18% (2024թ-ին՝ 18%):

Հարկի արդյունավետ դրույքաչափի համադրում

	01/01/2025 - 30/06/2025 հազ. դրամ	%	01/01/2024 - 30/06/2024 հազ. դրամ	%
Շահույթը մինչև շահութահարկով հարկումը	11,639,335	5,967,862	10,006,655	4,629,003
Շահութահարկ՝ հաշվարկված հարկի կիրառելի դրույքաչափով	(18)	(18)	(18)	(18)
Չնվազեցվող ծախսեր	(2,066,378)	(18)	(1,826,783)	(18)
	(2,066,396)	(36)	(1,826,801)	(36)

(ա) Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլելու նպատակով որոշված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություններ 2025թ. հունիսի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ստորև ներկայացված են ժամանակավոր տարբերությունների փոփոխությունները 2025թ. հունիսի 30-ին և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների ընթացքում:

հազ. դրամ	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2025թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 30 հունիսի 2025թ.
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(42,381)	(70,946)	-	(113,327)
Ներդրումային արժեթղթեր	(38,594)	(908)	(12,371)	(51,873)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(27,309)	(78,709)	-	(106,018)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(736,785)	(308,462)	-	(1,045,247)
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	4,475	497	-	4,972
Առգրավված ակտիվներ	35,560	(5,060)	-	30,500
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	(622,197)	32,816	-	(589,381)
Այլ ակտիվներ	(94,878)	51,420	-	(43,458)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	683,893	(25,545)	-	658,348
Այլ պարտավորություններ	501,146	(143,852)	-	357,294
	(337,070)	(548,749)	(12,371)	(898,190)

հազ.դրամ	Մնացորդը 2024թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(45,324)	2,943	—	(42,381)
Ներդրումային արժեթղթեր	8,408	13,964	(60,966)	(38,594)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	74,277	(101,586)	—	(27,309)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(795,278)	58,493	—	(736,785)
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	993	3,482	—	4,475
Առգրավված ակտիվներ	—	35,560	—	35,560
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	(573,926)	(48,271)	—	(622,197)
Այլ ակտիվներ	(143,879)	49,001	—	(94,878)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	614,770	69,123	—	683,893
Այլ պարտավորություններ	417,100	84,046	—	501,146
	(442,859)	166,755	(60,966)	(337,070)

(բ) Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված շահութահարկ

Ստորև ներկայացված են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի բաղադրիչներին վերաբերող հարկային հետևանքները 2025թ. հունիսի 30-ին և 2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված տարիների համար:

հազ. դրամ	2025թ.			2024թ.		
	Գումարը նախքան հարկումը	Հարկի գծով ծախս	Գումարը հարկումից հետո	Գումարը նախքան հարկումը	Հարկի գծով ծախս	Գումարը հարկումից հետո
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի գուտ	(8,297)	1,493	(6,804)	177,878	(32,036)	145,842
Շահույթ կամ վնաս տեղափոխված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի գուտ փոփոխություն	65,351	(11,763)	53,588	(2,065)	372	(1,693)
Այլ համապարփակ (վնաս)/եկամուտ	57,054	(10,270)	46,784	175,813	(31,664)	144,149

14 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	30 Հունիսի 25 հազ. դրամ	31 Դեկտեմբերի 24 հազ. դրամ
Դրամական միջոցները դրամարկղում	12,166,639	9,860,201
Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	27,221,274	17,382,478
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում		
AA- -ից AA վարկանիշով	145,341	169,976
A- -ից A+ վարկանիշով	5,629,218	3,177,068
BBB- -ից BBB+ վարկանիշով	412,766	528,419
BB- -ից BB+ վարկանիշով	9,685,568	3,410,367
B- -ից B+ վարկանիշով	791	815
վարկանիշ չունեցող	3,947,808	4,740,265
Ընդամենը նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	19,821,492	12,026,910
Ընդամենը համախառն դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	59,209,405	39,269,589
Վարկային կորստի պահուստ	(2,284)	(1,834)
Ընդամենը գուտ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	59,207,121	39,267,755

Վարկանիշերը հիմնված են «Standard & Poor's» գործակալության վարկանիշային համակարգի տվյալների վրա: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները պարտքային առումով արժեզրկված չեն կամ ժամկետանց չեն:

Բանկի գնահատմամբ վարկանիշ չունեցող գործիքների համար այդ մնացորդներից միջոցների ելքագրելու իրավունքը չի սահմանափակվում:

15 Ներդրումային արժեթղթեր

(ա) Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

	30 Հունիսի 25 հազ. դրամ	31 Դեկտեմբերի 24 հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ		
Հայաստանի Հանրապետության պետական արժեթղթեր	2,185,137	2,431,684
Հայաստանի Հանրապետության եվրոպարտատոմսեր	-	1,618,333
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	2,185,137	4,050,017
Կորպորատիվ պարտատոմսեր		
BB- -ից BB+ վարկանիշով	5,638,409	4,868,218
B- -ից B+ վարկանիշով	992,315	1,397,732
վարկանիշ չունեցող	4,043,597	4,281,398
Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմսեր	10,674,321	10,547,348
Բաժնային գործիքներ		
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	742,094	742,094
Ընդամենը Բաժնային գործիքներ	742,094	742,094
Ընդամենը Բանկի կողմից պահվող արժեթղթեր	13,601,552	15,339,459
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		
Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ		
Հայաստանի Հանրապետության պետական արժեթղթեր	123,111	385,583
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	123,111	385,583
Ընդամենը վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	123,111	385,583
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	13,724,663	15,725,042

(բ) Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

	30 Հունիսի 25 հազ. դրամ	31 Դեկտեմբերի 24 հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ		
Հայաստանի Հանրապետության պետական արժեթղթեր	1,449,966	20,434,604
Հայաստանի Հանրապետության եվրոպարտատոմսեր	808,332	19,332,706
Այլ երկրների պետական արժեթղթեր	6,961,723	-
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	9,220,021	39,767,310
Կորպորատիվ պարտատոմսեր		
BB- -ից BB վարկանիշով	-	5,643,417
վարկանիշ չունեցող	2,204,628	1,098,255
Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմսեր	2,204,628	6,741,672
Ընդամենը Բանկի կողմից պահվող արժեթղթեր	11,424,649	46,508,982
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		
Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ		
Հայաստանի Հանրապետության պետական արժեթղթեր	36,047,022	14,732,571
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	36,047,022	14,732,571
Ընդամենը վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված արժեթղթեր	36,047,022	14,732,571
Ընդամենը համախառն ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	47,471,671	61,241,553
Պարտքային կորստի պահուստ	(127,801)	(225,970)
Ընդամենը զուտ ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	47,343,870	61,015,583

(գ) Ներդրումային արժեթղթերի պարտքային որակ

Ներդրումային արժեթղթերի պարտքային որակը ներառում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով ԱՎԿ, որոնք ամբողջությամբ գտնվում են 1-ին փուլում:

Պարտքային որակը բացահայտելիս Բանկն օգտագործում է «Standard & Poor's» գործակալության վարկանիշները:

Բանկը վաճառում է արժեթղթեր հետգնման պայմանագրերի շրջանակում և ձեռք է բերում արժեթղթեր վերավաճառքի պայմանագրերի շրջանակում:

Հետգնման պայմանագրերի շրջանակում վաճառված արժեթղթերը փոխանցվում են երրորդ կողմերին, և Բանկը ստանում է դրամական միջոցներ դրա դիմաց: Պայմանագրային կողմերը կարող են վերագրավադրել կամ վերավաճառել այս ֆինանսական ակտիվները Բանկի կողմից պարտագանցման բացակայության դեպքում, սակայն պայմանագրային կողմը պարտավոր է վերադարձնել արժեթղթերը պայմանագրի ժամկետի ավարտին: Բանկը որոշել է, որ պահպանում է այս արժեթղթերի հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերը և հատույցները, այդ իսկ պատճառով, չի ապահովում դրանք: Ստացված դրամական միջոցները ճանաչվում են որպես ֆինանսական ակտիվ, իսկ գրավի ձեռքբերման գինը մարելու պարտականության գծով ճանաչվում է ֆինանսական պարտավորություն և ներառվում է հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներում (Ծանոթագրություն 24): Այս գործարքներն իրականացվում են փոխատվության, արժեթղթերի փոխառության և փոխատվություն ստանդարտ գործառնություններին բնորոշ պայմաններով:

16 Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում

	30 Հունիսի 25 հազ. դրամ	31 Դեկտեմբերի 24 հազ. դրամ
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	7,586,623	7,575,245
Ասոցիացված կազմակերպություններում շահույթի մասնաբաժին՝ հաշվառված բաժնեմասնակցության մեթոդով	699,694	1,091,378
Ծահաբաժիններ՝ հայտարարված և վճարված ասոցիացված կազմակերպության կողմից	-	(1,080,000)
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	8,286,317	7,586,623

Ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումները ներկայացնում են Իդրամ ՍՊԸ-ի բաժնետիրական կապիտալի 24 տոկոսը, որը ձեռք է բերվել 2023 թվականին: Բանկի ասոցիացիացված կազմակերպությունը Իդրամ վճարային համակարգի օպերատորն է: Իդրամ ՍՊԸ-ի հիմնադրման և գործունեության վայրը Հայաստանն է:

Ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումները հաշվառվում են բաժնեմասնակցության մեթոդով և սկզբնապես ճանաչվում են սկզբնական արժեքով, ներառյալ գույքիլը:

17 Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ

	30 Հունիսի 25 հազ. դրամ	31 Դեկտեմբերի 24 հազ. դրամ
ՀՀ ԿԲ-ի պարտավորություններ		
Վարկային քարտերով գործառնությունների համար դեպոնացված միջոց ՀՀ ԿԲ-ում	1,337,500	6,140,000
Ավանդ ՀՀ ԿԲ-ում, պարտադիր պահուստներ	19,793,229	18,029,700
Ընդամենը ՀՀ ԿԲ-ի պարտավորություններ	21,130,729	24,169,700
Վարկեր		
Եվրասիական տնտեսական միության բանկեր և այլ ֆինանսական կազմակերպություններ		
BB- -ից BB+ վարկանիշով	-	2,028,731
վարկանիշ չունեցող	7,063,358	4,400,001
Հայկական բանկեր		

BB- -ից BB+ վարկանիշով	1,924,246	-
վարկանիշ չունեցող	5,490,489	1,081
Ընդամենը վարկեր	14,478,093	6,429,813
Ավանդներ		
Ոչ ռեզիդենտ բանկեր		
A- -ից A+ վարկանիշով	23,799,991	5,236,402
BBB- -ից BBB+ վարկանիշով	-	11,297,568
վարկանիշ չունեցող	-	5,208,584
Ընդամենը ավանդներ	23,799,991	21,742,554
Այլ փոխատվություններ		
Հայկական բանկեր		
BB- -ից BB+ վարկանիշով	74	76
վարկանիշ չունեցող	28,693	100,610
Ոչ ռեզիդենտ բանկեր		
AA- -ից AA վարկանիշով	-	1,296,845
A- -ից A+ վարկանիշով	81,045	73,965
BB- -ից BB+ վարկանիշով	-	62,083
վարկանիշ չունեցող	7,601,958	-
Վճարային համակարգեր	4,160,046	5,866,149
Այլ ֆինանսական կազմակերպություններ	6,340,950	2,413,519
Ընդամենը բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ	77,621,579	62,155,314
Պարտքային կորստի պահուստ	(182,282)	(229,467)
Ընդամենը բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված զուտ վարկեր և փոխատվություններ	77,439,297	61,925,847

(ա) Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում

Վարկային քարտերով գործառնությունների համար ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված միջոցը ոչ տոկոսակիր ավանդ է, որը հաշվարկվում է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կանոնակարգերի համաձայն և որի ելքագրումը սահմանափակված է:

Բանկերից պահանջվում է ՀՀ ԿԲ-ում պահել կանխիկ ավանդ (պարտադիր պահուստ) ներգրավված միջոցների համար: ՀՀ դրամով ներգրավված միջոցների համար պարտադիր պահուստը կազմում է 4% (2024թ-ին՝ 4%) և ամբողջությամբ պահվում է ՀՀ դրամով: Արտարժույթով ներգրավված միջոցների համար պարտադիր պահուստը կազմում է 18%, որից 6%-ը պահվում է ՀՀ դրամով, իսկ 12%-ը՝ ներգրավված միջոցների համապատասխան արտարժույթով (2024թ-ին՝ 18%): ՀՀ դրամով պահվող ավանդը ելքագրելու Բանկի իրավունքը չի սահմանափակվում օրենսդրությամբ, սակայն եթե Բանկը չի ապահովում պահուստի նվազագույն միջին ամսական գումարը, վերջինիս նկատմամբ կարող են կիրառվել պատժամիջոցներ: ՀՀ դրամով պահվող պարտադիր պահուստները դասակարգվում են որպես դրամական միջոցներ և դրանց դրամական համարժեքներ (տես Ծանոթագրություն 14), քանի որ կարող են ելքագրվել անհրաժեշտության դեպքում:

Արտարժույթով պահվող պարտադիր պահուստների գծով Բանկը պետք է յուրաքանչյուր օրվա ավարտի դրությամբ պահի նվազագույն մնացորդ: Այս պահուստները չեն համարվում դրամական միջոցներ և դրանց դրամական համարժեքներ և ներառվում են բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերի և փոխատվությունների կազմում:

(բ) Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերի և փոխատվությունների կենտրոնացում

2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ, Բանկն ունի պայմանագրային 2 կողմ, որոնց մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

(զ) Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերի և փոխառությունների պարտքային որակ

հազ. դրամ	30 Հունիսի 25			Ընդամենը
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	
	12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ	Պարտքային առումով չարժեզրկված ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ	Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ	
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխառություններ				
A- -ից A վարկանիշով	23,881,036	-	-	23,881,036
BB- -ից BB+ վարկանիշով	74	-	-	74
վարկանիշ չունեցող*	53,740,469	-	-	53,740,469
Կորստի պահուստ	(182,282)	-	-	(182,282)
Հաշվեկշռային արժեք	77,439,297	-	-	77,439,297

հազ. դրամ	31 Դեկտեմբերի 24			Ընդամենը
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	
	12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ	Պարտքային առումով չարժեզրկված ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ	Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ	
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխառություններ				
AA- -ից AAA վարկանիշով	-	-	-	1,296,845
A- -ից A վարկանիշով	5,310,367	-	-	5,310,367
BBB- -ից BBB+ վարկանիշով	11,359,651	-	-	11,359,651
վարկանիշ չունեցող*	44,188,451	-	-	44,188,451
Կորստի պահուստ	(229,467)	-	-	(229,467)
Հաշվեկշռային արժեք	61,925,847	-	-	61,925,847

Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերը և փոխառությունները

պարտքային առումով արժեզրկված չեն կամ ժամկետանց չեն:

Պարտքային որակը բացահայտելիս Բանկն օգտագործում է «Standard & Poor's» գործակալության վարկանիշերից:

18 Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ

	30 Հունիսի 25 հազ. դրամ	31 Դեկտեմբերի 24 հազ. դրամ
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ		
վարկանիշ չունեցող	14,742,983	14,620,460
Ընդամենը հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք համախառն գումարներ	14,742,983	14,620,460
Պարտքային կորստի պահուստ	(14,149)	(14,038)
Ընդամենը հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գուտ գումարներ	14,728,834	14,606,422

Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարները վերագրելի են խոշոր տեղական ֆինանսական կազմակերպություններին: Բոլոր գումարները դասված են 1-ին փուլ և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2025 հունիսի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարները պարտքային առումով արժեզրկված չեն կամ ժամկետանց չեն:

(ա) Ակտիվների համար որպես ապահովություն ընդունված գրավ

2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված ֆինանսական ակտիվների (Հայաստանի Հանրապետության պետական արժեթղթերի) իրական արժեքը կազմում է 15,750,851,627 հազար դրամ (2024թ-ի դեկտեմբերի 31-ին՝ 15,582,102 հազար դրամ):

Այս գործարքներն իրականացվում են փոխառվողության, արժեթղթերի փոխառության և փոխառվողության ստանդարտ գործառնություններին բնորոշ պայմաններով:

19 Հաճախորդներին տրված վարկեր

	30/06/25 հազ. դրամ	31/12/24 հազ. դրամ
Հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր		
Վարկեր խոշոր ընկերություններին	62,378,840	57,759,136
Դրամական միջոցների գրավով վարկեր	2,242,348	1,991,108
Վարկեր առևտրային ընկերություններին	8,476,120	5,482,982
Վարկեր արդյունաբերական ընկերություններին	1,843,414	2,371,827
Այլ վարկեր իրավաբանական անձանց	12,313,717	10,523,256
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	87,254,439	78,128,309
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր		
Հիփոթեքային վարկեր	49,414,727	49,035,876

Անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	24,561,299	21,072,027
Էքսպրես վարկեր	38,561,514	34,399,291
Ոսկու գրավով վարկեր	10,762,214	8,608,471
Վարկային գծեր	3,093,730	2,898,359
Դրամական միջոցների գրավով վարկեր	1,312,137	959,133
Այլ վարկեր ֆիզիկական անձանց	16,792,093	10,038,559
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	144,497,714	127,011,716
Հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող համախառն վարկեր	231,752,153	205,140,025
Պարտքային կորստի պահուստ	(5,063,031)	(4,281,022)
Հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող զուտ վարկեր	226,689,122	200,859,003

(ա) Հաճախորդներին տրված վարկերի պարտքային որակը

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ:

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Վարկեր խոշոր ընկերություններին**				
ոչ ժամկետանց	61,871,264	-	507,576	62,378,840
Ընդամենը համախառն վարկեր խոշոր ընկերություններին	61,871,264	-	507,576	62,378,840
Պարտքային կորստի պահուստ	(1,101,967)	-	(396,625)	(1,498,592)
Ընդամենը զուտ վարկեր խոշոր ընկերություններին	60,769,297	-	110,951	60,880,248
Դրամական միջոցների գրավով վարկեր				
ոչ ժամկետանց	2,242,348	-	-	2,242,348
Ընդամենը համախառն դրամական միջոցների գրավով վարկեր	2,242,348	-	-	2,242,348
Պարտքային կորստի պահուստ	(10,605)	-	-	(10,605)
Ընդամենը զուտ դրամական միջոցների գրավով վարկեր	2,231,743	-	-	2,231,743
Վարկեր առևտրային ընկերություններին				
ոչ ժամկետանց	8,409,226	-	-	8,409,226
181-360 օր ժամկետանց	-	-	66,894	66,894

Ընդամենը համախառն վարկեր առևտրային ընկերություններին	8,409,226	-	66,894	8,476,120
Պարտքային կորստի պահուստ	(49,806)	-	(53,515)	(103,321)
Ընդամենը զուտ վարկեր առևտրային ընկերություններին	8,359,420	-	13,379	8,372,799
Վարկեր արդյունաբերական ընկերություններին				
ոչ ժամկետանց	1,843,414	-	-	1,843,414
Ընդամենը համախառն վարկեր արդյունաբերական ընկերություններին	1,843,414	-	-	1,843,414
Պարտքային կորստի պահուստ	(21,126)	-	-	(21,126)
Ընդամենը զուտ վարկեր արդյունաբերական ընկերություններին	1,822,288	-	-	1,822,288

30 Հունիսի 2025թ.

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Այլ վարկեր իրավաբանական անձանց				
ոչ ժամկետանց	12,241,963	4,781	505	12,247,249
մինչև 30 օր ժամկետանց	5,004	26,651	-	31,655
31-90 օր ժամկետանց	-	6,246	8,376	14,622
91-180 օր ժամկետանց	-	-	9,840	9,840
181-360 օր ժամկետանց	-	-	10,351	10,351
Ընդամենը համախառն այլ վարկեր իրավաբանական անձանց	12,246,967	37,678	29,072	12,313,717
Պարտքային կորստի պահուստ	(126,031)	(9,861)	(10,132)	(146,024)
Ընդամենը զուտ այլ վարկեր իրավաբանական անձանց	12,120,936	27,817	18,940	12,167,693
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված համախառն վարկեր	86,613,219	37,678	603,542	87,254,439
Ընդամենը ակնկալվող պարտքային կորուստներ իրավաբանական անձանց տրված վարկերի գծով	(1,309,535)	(9,861)	(460,272)	(1,779,668)
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված զուտ վարկեր	85,303,684	27,817	143,270	85,474,771

30 Հունիսի 2025թ.

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Հիփոթեքային վարկեր				
ոչ ժամկետանց	48,618,562	429,775	246,066	49,294,403
մինչև 30 օր ժամկետանց	-	92,569	12,471	105,040
181-360 օր ժամկետանց	-	-	15,284	15,284
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային վարկեր	48,618,562	522,344	273,821	49,414,727

Պարտքային կորստի պահուստ	(24,132)	(5,804)	(99,594)	(129,530)
Ընդամենը զուտ հիփոթեքային վարկեր	48,594,430	516,540	174,227	49,285,197
Անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր				
նշ ժամկետանց	23,182,187	376,122	244,975	23,803,284
մինչև 30 օր ժամկետանց	-	279,833	103,350	383,183
31-90 օր ժամկետանց	-	73,435	94,742	168,177
91-180 օր ժամկետանց	-	-	98,100	98,100
181-360 օր ժամկետանց	-	-	98,665	98,665
ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	9,890	9,890
Ընդամենը համախառն անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	23,182,187	729,390	649,722	24,561,299
Պարտքային կորստի պահուստ	(97,873)	(31,063)	(191,457)	(320,393)
Ընդամենը զուտ անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	23,084,314	698,327	458,265	24,240,906

30 Հունիսի 2025թ.

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Էքսպրես վարկեր				
նշ ժամկետանց	34,914,872	899,973	129,872	35,944,717
մինչև 30 օր ժամկետանց	47,564	692,550	80,464	820,578
31-90 օր ժամկետանց	-	416,531	239,983	656,514
91-180 օր ժամկետանց	-	1,135	705,096	706,231
181-360 օր ժամկետանց	-	-	398,351	398,351
ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	35,123	35,123
Ընդամենը համախառն էքսպրես վարկեր	34,962,436	2,010,189	1,588,889	38,561,514
Պարտքային կորստի պահուստ	(753,024)	(328,139)	(1,100,096)	(2,181,259)
Ընդամենը զուտ էքսպրես վարկեր	34,209,412	1,682,050	488,793	36,380,255

Ոսկու գրավով վարկեր				
նշ ժամկետանց	10,318,047	141,535	10,438	10,470,020
մինչև 30 օր ժամկետանց	13,306	197,484	8,161	218,951
31-90 օր ժամկետանց	-	59,879	8,817	68,696
91-180 օր ժամկետանց	-	-	1,171	1,171
181-360 օր ժամկետանց	-	-	950	950
ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	2,426	2,426
Ընդամենը համախառն ոսկու գրավով վարկեր	10,331,353	398,898	31,963	10,762,214
Պարտքային կորստի պահուստ	(27,292)	(12,761)	(19,819)	(59,872)
Ընդամենը զուտ ոսկու գրավով վարկեր	10,304,061	386,137	12,144	10,702,342

Դրամական միջոցների գրավով վարկեր				
նշ ժամկետանց	1,310,340	725	-	1,311,065

Ընդամենը համախառն դրամական միջոցների գրավով վարկեր	1,310,340	1,797	-	1,312,137
Պարտքային կորստի պահուստ	(1,942)	-	-	(1,942)
Ընդամենը զուտ դրամական միջոցների գրավով վարկեր	1,308,398	1,797	-	1,310,195

30 Հունիսի 2025թ.

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Վարկային գծեր				
ոչ ժամկետանց	2,917,031	39,432	3,842	2,960,305
մինչև 30 օր ժամկետանց	643	23,252	682	24,577
31-90 օր ժամկետանց	-	29,313	3,079	32,392
91-180 օր ժամկետանց	-	-	32,125	32,125
181-360 օր ժամկետանց	-	-	38,173	38,173
ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	6,158	6,158
Ընդամենը համախառն վարկային գծեր	2,917,674	91,997	84,059	3,093,730
Պարտքային կորստի պահուստ	(34,954)	(23,003)	(63,812)	(121,769)
Ընդամենը զուտ վարկային գծեր	2,882,720	68,994	20,247	2,971,961

Այլ վարկեր ֆիզիկական անձանց				
ոչ ժամկետանց	16,256,356	57,964	39,336	16,353,656
մինչև 30 օր ժամկետանց	25,559	110,726	4,737	141,022
31-90 օր ժամկետանց	-	79,293	23,051	102,344
91-180 օր ժամկետանց	-	-	108,707	108,707
181-360 օր ժամկետանց	-	-	71,489	71,489
ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	14,875	14,875
Ընդամենը համախառն այլ վարկեր ֆիզիկական անձանց	16,281,915	247,983	262,195	16,792,093
Պարտքային կորստի պահուստ	(195,804)	(63,761)	(209,033)	(468,598)
Ընդամենը զուտ այլ վարկեր ֆիզիկական անձանց	16,086,111	184,222	53,162	16,323,495
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված համախառն վարկեր	137,604,467	4,002,598	2,890,649	144,497,714
Ընդամենը ակնկալվող պարտքային կորուստներ ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի գծով	(1,135,021)	(464,531)	(1,683,811)	(3,283,363)
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված զուտ վարկեր	136,469,446	3,538,067	1,206,838	141,214,351

* Աղյուսակում ներկայացված կորստի պահուստը ներառում է իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց համար նախատեսված որոշ պրոդուկտների, այդ թվում՝ վարկային քարտերի և օվերդրաֆտների հետ կապված փոխատվության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները:

Ստորև ներկայացված են 2025թ. հունիսի 30-ին ավարտված տարվա ընթացքում ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նշանակալի փոփոխությունները, որոնք հանգեցրել են կորստի պահուստի փոփոխությունների:

հազ. դրամ

	30 Հունիսի 2025 թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր – իրավաբանական անձիք				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	77,493,827	14,733	619,749	78,128,309
Տեղափոխում 1-ին փուլ	85,981	(85,981)	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(106,143)	108,144	(2,001)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(2,506)	-	2,506	-
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	49,223,772	-	-	49,223,772
Ամբողջությամբ կամ մասնակի մարված ֆինանսական ակտիվներ	(38,933,488)	(1,748)	(54,193)	(38,989,429)
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	(1,148,224)	2,530	202	(1,145,492)
Վերադարձ/(Դուրսգրումներ)	-	-	37,279	37,279
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	86,613,219	37,678	603,542	87,254,439

հազ. դրամ

	30 Հունիսի 2025 թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր – Ֆիզիկական անձիք				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	122,596,979	1,480,567	2,934,170	127,011,716
Տեղափոխում 1-ին փուլ	4,272,783	4,272,783)	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(9,306,307)	9,774,389	(468,082)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(296,671)	1,789,883)	2,086,554	-
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	76,894,819	-	-	76,894,819
Ամբողջությամբ կամ մասնակի մարված ֆինանսական ակտիվներ	(56,539,906)	(1,379,155)	(1,178,270)	(59,097,331)
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	(17,230)	189,463	128,248	300,481
Վերադարձ/(Դուրսգրումներ)	-	-	(611,971)	(611,971)
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	137,604,467	4,002,598	2,890,649	144,497,714

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2024թ. դեկտեմբերի 31*			
	Փուլ 1 հազ. դրամ	Փուլ 2 հազ. դրամ	Փուլ 3 հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
– ոչ ժամկետանց	57,244,452	–	514,684	57,759,136
Ընդամենը համախառն վարկեր խոշոր ընկերություններին	57,244,452	–	514,684	57,759,136
Վարկային կորստի պահուստ	(935,224)	–	(405,103)	(1,340,327)
Ընդամենը զուտ վարկեր խոշոր ընկերություններին	56,309,228	–	109,581	56,418,809
Դրամական միջոցների գրավով վարկեր				
– ոչ ժամկետանց	1,991,108	–	–	1,991,108
Ընդամենը համախառն դրամական միջոցների գրավով վարկեր	1,991,108	–	–	1,991,108
Վարկային կորստի պահուստ	(13,803)	–	–	(13,803)
Ընդամենը զուտ դրամական միջոցների գրավով վարկեր	1,977,305	–	–	1,977,305
Վարկեր առևտրային ընկերություններին				
– ոչ ժամկետանց	5,399,478	–	–	5,399,478
– մինչև 30 օր ժամկետանց	17,783	–	–	17,783
– 31-90 օր ժամկետանց	–	–	65,721	65,721
Ընդամենը համախառն վարկեր առևտրային ընկերություններին	5,417,261	–	65,721	5,482,982
Վարկային կորստի պահուստ	(43,075)	–	(27,505)	(70,580)
Ընդամենը զուտ վարկեր առևտրային ընկերություններին	5,374,186	–	38,216	5,412,402
Վարկեր արդյունաբերական ընկերություններին				
– ոչ ժամկետանց	2,371,827	–	–	2,371,827
Ընդամենը համախառն վարկեր արդյունաբերական ընկերություններին	2,371,827	–	–	2,371,827
Վարկային կորստի պահուստ	(21,422)	–	–	(21,422)
Ընդամենը զուտ վարկեր արդյունաբերական ընկերություններին	2,350,405	–	–	2,350,405
Այլ վարկեր իրավաբանական անձանց				
– ոչ ժամկետանց	10,469,179	14,169	–	10,483,348
– մինչև 30 օր ժամկետանց	–	564	7,262	7,826
– 31-90 օր ժամկետանց	–	–	2,534	2,534
– 91-180 օր ժամկետանց	–	–	29,290	29,290
– ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	–	–	258	258
Ընդամենը համախառն այլ վարկեր իրավաբանական անձանց	10,469,179	14,733	39,344	10,523,256
Վարկային կորստի պահուստ	(130,849)	(361)	(20,816)	(152,026)
Ընդամենը զուտ այլ վարկեր իրավաբանական անձանց	10,338,330	14,372	18,528	10,371,230
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված համախառն վարկեր	77,493,827	14,733	619,749	78,128,309
Ընդամենը ակնկալվող վարկային կորուստներ իրավաբանական անձանց տրված վարկերի գծով	(1,144,373)	(361)	(453,424)	(1,598,158)
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված զուտ վարկեր	76,349,454	14,372	166,325	76,530,151

2024թ. դեկտեմբերի 31*				
	Փուլ 1 հազ. դրամ	Փուլ 2 հազ. դրամ	Փուլ 3 հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Հիփոթեքային վարկեր				
– ոչ ժամկետանց	48,499,263	194,963	218,506	48,912,732
– մինչև 30 օր ժամկետանց	14,332	10,611	8,726	33,669
– 31-90 օր ժամկետանց	–	–	89,475	89,475
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային վարկեր	48,513,595	205,574	316,707	49,035,876
Վարկային կորստի պահուստ	(23,046)	(639)	(112,843)	(136,528)
Ընդամենը զուտ հիփոթեքային վարկեր	48,490,549	204,935	203,864	48,899,348
Անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր				
– ոչ ժամկետանց	19,973,853	223,757	267,547	20,465,157
– մինչև 30 օր ժամկետանց	16,989	158,841	72,411	248,241
– 31-90 օր ժամկետանց	–	4,460	179,911	184,371
– 91-180 օր ժամկետանց	–	–	88,219	88,219
– 181-360 օր ժամկետանց	–	–	6,361	6,361
– ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	–	–	79,678	79,678
Ընդամենը համախառն անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	19,990,842	387,058	694,127	21,072,027
Վարկային կորստի պահուստ	(94,403)	(10,812)	(209,574)	(314,789)
Ընդամենը զուտ անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	19,896,439	376,246	484,553	20,757,238
Էքսպրես վարկեր				
– ոչ ժամկետանց	32,201,225	269,041	160,422	32,630,688
– մինչև 30 օր ժամկետանց	90,126	293,713	72,650	456,489
– 31-90 օր ժամկետանց	118	32,953	344,582	377,653
– 91-180 օր ժամկետանց	–	–	544,780	544,780
– 181-360 օր ժամկետանց	–	–	375,160	375,160
– ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	–	–	14,521	14,521
Ընդամենը համախառն էքսպրես վարկեր	32,291,469	595,707	1,512,115	34,399,291
Վարկային կորստի պահուստ	(705,543)	(60,083)	(1,009,448)	(1,775,074)
Ընդամենը զուտ էքսպրես վարկեր	31,585,926	535,624	502,667	32,624,217
Ոսկու գրավով վարկեր				
– ոչ ժամկետանց	8,329,538	65,108	20,618	8,415,264
– մինչև 30 օր ժամկետանց	31,582	121,926	4,726	158,234
– 31-90 օր ժամկետանց	–	3,219	26,344	29,563
– 91-180 օր ժամկետանց	–	–	2,501	2,501
– 181-360 օր ժամկետանց	–	–	893	893
– ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	–	–	2,016	2,016
Ընդամենը համախառն ոսկու գրավով վարկեր	8,361,120	190,253	57,098	8,608,471
Վարկային կորստի պահուստ	(16,928)	(6,645)	(37,669)	(61,242)
Ընդամենը զուտ ոսկու գրավով վարկեր	8,344,192	183,608	19,429	8,547,229
Դրամական միջոցների գրավով վարկեր				
– ոչ ժամկետանց	958,516	–	–	958,516
– մինչև 30 օր ժամկետանց	617	–	–	617
Ընդամենը համախառն դրամական միջոցների գրավով վարկեր	959,133	–	–	959,133
Վարկային կորստի պահուստ	(682)	–	–	(682)
Ընդամենը զուտ դրամական միջոցների գրավով վարկեր	958,451	–	–	958,451

Վարկային գծեր

– ոչ ժամկետանց	2,774,815	14,818	7,007	2,796,640
– մինչև 30 օր ժամկետանց	541	12,270	3,433	16,244
– 31-90 օր ժամկետանց	–	504	31,156	31,660
– 91-180 օր ժամկետանց	–	–	28,003	28,003
– 181-360 օր ժամկետանց	–	–	16,620	16,620
– ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	–	–	9,192	9,192
Ընդամենը համախառն վարկային գծեր	2,775,356	27,592	95,411	2,898,359
Վարկային կորստի պահուստ	(24,558)	(3,669)	(69,718)	(97,945)
Ընդամենը զուտ վարկային գծեր	2,750,798	23,923	25,693	2,800,414

Այլ վարկեր ֆիզիկական անձանց

ոչ ժամկետանց	9,689,719	27,078	65,168	9,781,965
մինչև 30 օր ժամկետանց	15,745	41,605	23,235	80,585
31-90 օր ժամկետանց	-	5,700	73,985	79,685
91-180 օր ժամկետանց	-	-	64,143	64,143
181-360 օր ժամկետանց	-	-	24,942	24,942
ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	7,239	7,239
Ընդամենը համախառն այլ վարկեր ֆիզիկական անձանց	9,705,464	74,383	258,712	10,038,559
Վարկային կորստի պահուստ	(105,125)	(8,042)	(183,437)	(296,604)
Ընդամենը զուտ այլ վարկեր ֆիզիկական անձանց	9,600,339	66,341	75,275	9,741,955
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված համախառն վարկեր	122,596,979	1,480,567	2,934,168	127,011,716
Ընդամենը ակնկալվող վարկային կորուստներ ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի գծով	(970,285)	(89,890)	(1,622,689)	(2,682,864)
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված զուտ վարկեր	121,626,694	1,390,677	1,311,479	124,328,852

* Աղյուսակում ներկայացված կորստի պահուստը ներառում է իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց համար նախատեսված որոշ պրոդուկտների, այդ թվում՝ վարկային քարտերի և օվերդրաֆտների հետ կապված փոխառության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները:

Ստորև ներկայացված են 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նշանակալի փոփոխությունները, որոնք հանգեցրել են կորստի պահուստի փոփոխությունների:

հազ. դրամ	2024թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր – իրավաբանական անձինք				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	61,510,941	278,167	3,061,509	64,850,617
Տեղափոխում 1-ին փուլ	–	–	–	–
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(15,054)	15,054	–	–
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(13,805)	(818)	14,623	–

հազ. դրամ	2024թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	37,876,684	–	–	37,876,684
Ամբողջությամբ կամ մասնակի մարված ֆինանսական ակտիվներ	(21,148,600)	(274,411)	(1,000,796)	(22,423,807)
Ակտիվի գուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	(716,339)	(3,259)	(419,811)	(1,139,409)
Դուրսգրումներ /Վերականգնումներ	–	–	(1,035,776)	(1,035,776)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	77,493,827	14,733	619,749	78,128,309

հազ. դրամ	2024թ.			
	Փուլ 1	Փուլ 2	Փուլ 3	Ընդամենը
Հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր – ֆիզիկական անձիք				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	94,861,741	1,983,173	1,814,263	98,659,177
Տեղափոխում 1-ին փուլ	577,456	(520,305)	(57151)	–
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(1,407,560)	1,453,451	(45,891)	–
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(2,637,212)	(518,125)	3,155,337	–
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	66,916,196	–	–	66,916,196
Ամբողջությամբ կամ մասնակի մարված ֆինանսական ակտիվներ	(36,322,761)	(722,976)	(686,743)	(37,732,480)
Ակտիվի գուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	609,119	-194,651	32,729	447,197
Դուրսգրումներ /Վերականգնումներ	–	–	(1,278,374)	(1,278,374)
Մնացորդը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	122,596,979	1,480,567	2,934,170	127,011,716

(բ) Պարտքային կորստի պահուստի գնահատման համար կիրառվող հիմնական ենթադրություններ և դատողություններ

Պարտքային կորստի պահուստի գնահատման համար կիրառվող հիմնական ենթադրությունները և դատողությունները ներկայացված են Ծանոթագրություն 29-ի (բ) կետում:

(գ) Գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների վերլուծություն

(i) Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր

Իրավաբանական անձանց տրված վարկերը ենթակա են գնահատման վարկունակության տեսանկյունից և արժեզրկման ստուգման անհատական հիմունքով: Իրավաբանական անձ հանդիսացող հաճախորդի ընդհանուր վճարունակությունը վերջինիս տրամադրված վարկի պարտքային որակի առավել տեղին ցուցանիշն է: Այնուամենայնիվ, գրավը տալիս է լրացուցիչ ապահովվածություն, և Բանկը որպես կանոն գրավ է պահանջում իրավաբանական անձանցից:

(ii) Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր

Հիփոթեքային վարկերի դիմաց գրավադրվում է վարկի առարկա հանդիսացող անշարժ գույքը: Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ հիփոթեքային վարկերը տրամադրվում են առավելագույնը 90% վարկ/արժեք հարաբերակցությամբ՝ վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ:

Սպառողական վարկերի և ֆիզիկական անձանց տրված այլ վարկերի համար ապահովություն է ծառայում հիմնականում անշարժ գույքը: Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ այս վարկերը տրամադրվում են առավելագույնը 70% վարկ/արժեք հարաբերակցությամբ վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ:

Էքսպրես վարկերը գրավով ապահովված չեն:

Ոսկու գրավով վարկերի համար ապահովություն են ծառայում ոսկյա զարդերը: Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ ոսկու գրավով վարկերը տրամադրվում են առավելագույնը 100% վարկ/արժեք հարաբերակցությամբ՝ վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ:

Դրամական միջոցների գրավով վարկերի և վարկային գծերի մի մասի դիմաց գրավադրված են բարձր իրացվելի ակտիվները, որոնք ներառում են ավանդները, Բանկի կողմից թողարկված ձեռք բերված պարտքային արժեթղթերը և ընթացիկ հաշիվները:

Աշխատավարձային ծրագրերի գծով վարկերը և վարկային գծերի մի մասը գրավով ապահովված չեն:

(iii) Առգրավված գրավ

2025թ. հունիսի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առգրավված գրավը ներառում է հիմնականում անշարժ գույքը:

	30 Հունիսի 25	31 Դեկտեմբերի 24
	Հաշվեկշռային արժեք հազ. դրամ	Հաշվեկշռային արժեք հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	2,218,087	2,709,765
Ավելացումներ	40,259	30,173
Վաճառք	(381,293)	(521,851)
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	1,877,053	2,218,087
Արժեզրկում	(169,446)	(197,557)
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	1,707,607	2,020,530

Առգրավման ամսաթվի դրությամբ գրավը չափվում է պարտագանցումով վարկի հաշվեկշռային արժեքով: Առգրավումից հետո առգրավված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները: Արժեզրկումը գնահատվում է շուկայական մեթոդով: Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ այդպիսի ակտիվները պետք է վաճառվեն հնարավորինս սեղմ ժամկետում:

(դ) Վարկային պորտֆելի աշխարհագրական և ըստ տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն

Վարկերը տրամադրվել են տնտեսության հետևյալ ճյուղերում գործունեություն իրականացնող հաճախորդներին:

	30 Հունիսի 2025	31 Դեկտեմբերի 2024
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Առևտուր և ֆինանսներ	21,329,110	18,883,518
Արդյունաբերություն	6,706,980	7,220,295
Ծինարարություն	4,656,282	1,593,649
Էներգետիկայի ոլորտ	3,795,208	4,154,319
Հանքարդյունաբերություն	1,863,518	5,868,740.0

Հանգստի կազմակերպման ոլորտ	17,157,230	12,010,536
Սպասարկման ոլորտ	4,608,127	10,087,251
Տրանսպորտ և կապ	1,498,782	2,878,114
Գյուղատնտեսություն, անտառտնտեսություն և փայտամշակում	59,095	100,893
Անշարժ գույք	8,500,338	13,599,032
Այլ	17,079,769	1,731,962
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	144,497,714	127,011,716
	231,752,153	205,140,025
Պարտքային կորստի պահուստ	(5,063,031)	(4,281,022)
	226,689,122	200,859,003

(ե) Վարկերի մարման ժամկետներ

Վարկային պորտֆելի մարման ժամկետների վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 29-ի (զ) կետում, որն արտացոլում է հաշվետու ամսաթվից մինչև վարկերի՝ պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետը մնացած ժամանակահատվածը:

20 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

հազ. դրամ	Շենքեր	Վարձակալված գույքի բարելավում	Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա- միջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/ Վերագնահատված արժեք							
Մնացորդը 31 Մարտի 2025թ.	3,865,824	1,692,540	5,293,843	2,511,447	173,851	5,120,299	18,657,804
Ավելացումներ	-	11,740	169,231	37,023	-	250,845	468,839
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	-	-	(12,733)	-	-	(12,733)
Վերադասակարգումներ	-	-	1,638	(738)	-	(900)	-
Մնացորդը 30 Հունիսի 2025թ.	3,865,824	1,704,280	5,464,712	2,534,999	173,851	5,370,244	19,113,910
Մաշվածություն և ամորտիզացիա							
Մնացորդը 31 Մարտի 2025թ.	1,187,766	440,845	2,728,716	1,313,841	90,444	2,144,524	7,906,136
Ավելացումներ	16,488	145,852	149,991	67,537	4,971	197,872	582,711
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	-	-	(11,171)	-	-	(11,171)
Վերադասակարգումներ	-	-	69	(69)	-	-	-
Մնացորդը 30 Հունիսի 2025թ.	1,204,254	586,697	2,878,776	1,370,138	95,415	2,342,396	8,477,676
Հաշվեկշռային արժեք							
Մնացորդը 30 Հունիսի 2025թ.	2,661,570	1,117,583	2,585,936	1,164,861	78,436	3,027,848	10,636,234
Մնացորդը 31 Մարտի 2025թ.	2,678,058	1,251,695	2,565,127	1,197,606	83,407	2,975,775	10,751,668
Մնացորդը 31 Դեկտեմբերի 2024թ.	2,694,365	1,366,928	2,617,869	1,209,907	76,511	2,963,772	10,929,352

հազ. դրամ	Ծեփեր	Վարձակալված գույքի բարելավում	Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա- միջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/ Վերագնահատված արժեք Մնացորդը 31 Մարտի 2024թ.	3,857,852	1,287,552	4,522,007	2,288,358	117,744	4,449,719	16,523,232
Ավելացումներ	4,136	37,251	205,716	138,398	49,476	201,912	636,889
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	(13,659)	(514)	(75,088)	(5,020)	(197,903)	(292,184)
Վերադասակարգումներ	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը 30 Հունիսի 2024թ.	3,861,988	1,311,144	4,727,209	2,351,668	162,200	4,453,728	16,867,937
Մաշվածություն և ամորտիզացիա Մնացորդը 31 Մարտի 2024թ.	1,115,245	238,546	2,306,818	1,286,416	75,334	1,765,615	6,787,974
Ավելացումներ	18,752	29,342	127,506	63,290	3,347	181,440	423,677
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	(13,659)	(514)	(52,936)	(2,359)	(195,653)	(265,121)
Մնացորդը 30 Հունիսի 2024թ.	1,133,997	254,229	2,433,810	1,296,770	76,322	1,751,402	6,946,530
Հաշվեկշռային արժեք Մնացորդը 30 Հունիսի 2024թ.	2,727,991	1,056,915	2,293,399	1,054,898	85,878	2,702,326	9,921,407
Մնացորդը 31 Մարտի 2024թ.	2,742,607	1,049,006	2,215,189	1,001,942	42,410	2,684,104	9,735,258
Մնացորդը 31 Դեկտեմբերի 2023թ.	2,761,652	1,050,843	2,286,850	995,836	54,747	2,537,247	9,687,175

(ա) Վերագնահատված ակտիվներ

Մկսած 2023 թ. ֆինանսական տարվանից, Բանկը կամավոր փոփոխություն է կատարել հիմնական միջոցների «հոդ և շենքեր» կատեգորիայի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ՝ վերագնահատման մոդելից անցնելով սկզբնական արժեքի մոդել՝ համաձայն ՀՀՄՍ 8 «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն, փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում և սխալներ»:

Ղեկավարությունը կարծում է, որ սկզբնական արժեքի մոդելն ավելի հուսալի և բովանդակալից ներկայացում է ապահովում օգտվողների համար՝ հաշվի առնելով նաև շուկայական պրակտիկան: Բանկի հիմնական գործառնություններն են վարկերի տրամադրումը և ավանդների ընդունումը: Բանկը չի վաճառում իր հոդն ու շինությունները, և դրանց արժեքը հիմնականում իրացվում է շարունակական օգտագործման միջոցով: Հետևաբար, Ղեկավարությունը գտնում է, որ իրական արժեքի հաշվառումը չի ներկայացնում այդ ակտիվների բիզնես նպատակը: Բացի այդ, Հայաստանի անշարժ գույքի շուկան համեմատաբար փոքր է, ուստի գույքերի գնահատումը հաճախ պահանջում է էական դատողություններ, և գույքերի իրական արժեքները սովորաբար բավականին զգայուն են գնահատման մեջ օգտագործվող հիմնական տվյալների՝ ողջամիտ հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ: Այսպիսով, Ղեկավարությունն ակնկալում է, որ Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողները պետք է ավելի շատ ապավինեն սկզբնական արժեքի մոդելին, քան գույքի իրական արժեքով գնահատմանը:

21 Վարձակալության գծով պարտավորություններ/ Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Բանկը վարձակալում է ակտիվներ, օրինակ՝ հաճախորդների սպասարկման կենտրոնի տարածքներ, սովորաբար 5-10 տարի ժամկետով: Ստորև ներկայացված է այն վարձակալությունների մասին տեղեկատվությունը, որոնց շրջանակում Բանկը հանդես է գալիս որպես վարձակալ:

(ա) Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

	30 Հունիսի 2025 հազ. դրամ	31 Դեկտեմբերի 24 հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	3,456,651	3,188,475
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների ավելացումներ	127,186	847,981
Ժամանակաշրջանի մաշվածության գումար	(309,499)	(579,805)
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	3,274,338	3,456,651

(բ) Վարձակալության գծով պարտավորություններ

	30 Հունիսի 2025 հազ. դրամ	31 Դեկտեմբերի 24 հազ. դրամ
Մինչև մեկ տարի ժամկետով	888,579	838,778
Մեկից երկու տարի ժամկետով	907,552	901,242
Երկուսից հինգ տարի ժամկետով	2,113,187	2,300,436
Ավելի քան հինգ տարի ժամկետով	1,183,570	1,185,453
Ընդամենը չզեղչված վարձակալության գծով վճարվելիք գումար	5,092,888	5,225,909
Զվաստակած ֆինանսական ծախսեր	(1,435,401)	(1,426,503)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	3,657,487	3,799,406

(գ) Ծախսերում կամ վնասում ճանաչված գումարներ

	30 Հունիսի 2025 հազ. դրամ	30 Հունիսի 2024 հազ. դրամ
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների մաշվածություն	309,499	275,626
Վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով տոկոսներ	198,391	192,565
Կարճաժամկետ վարձակալություններին վերաբերող ծախսեր	34,145	49,471

(դ) Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում

	30 Հունիսի 25 հազ. դրամ	31 Դեկտեմբերի 24 հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	3,799,406	3,415,391
Փոփոխություններ ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի հետ կապված Մարումներ	(516,302)	(577,226)
Ընդամենը փոփոխություններ ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի հետ կապված	(516,302)	(577,226)
Այլ փոփոխություններ		
Վարձակալության գծով պարտավորությունների ավելացումներ	175,993	961,240
Վճարված տոկոսներ	(5,395)	(396,331)
Տոկոսային ծախս	198,391	393,231
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը	5,395	3,101
Մնացորդը ժամանակի վերջում	3,657,487	3,799,406

22 Այլ ակտիվներ

	30 Հունիսի 25 հազ. դրամ	31 Դեկտեմբերի 24 հազ. դրամ
Այլ ստացվելիք գումարներ	3,002,740	3,299,563
Պարտքային կորստի պահուստ*	(4,484)	(11,257)
Ընդամենը զուտ այլ ֆինանսական ակտիվներ	2,998,256	3,288,306
Կանխավճարներ	440,062	710,192
Նյութեր	160,602	130,483
Այլ	263,277	67,537
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	863,941	908,212
Ընդամենը այլ ակտիվներ	3,862,197	4,196,518

23 Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ

	30 Հունիսի 25 հազ. դրամ	31 Դեկտեմբերի 24 հազ. դրամ
Ժամկետային ավանդներ բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	26,011,742	20,710,547
Գրավով ապահովված վարկեր ՀՀ ԿԲ-ից	13,106,381	13,458,324
Առևտրային բանկերից ստացված վարկեր	1,927,798	3,207,551
Գրավով ապահովված վարկեր այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	10,474,045	10,785,717
Ընթացիկ հաշիվներ այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	23,915,343	23,107,393
Լորդ հաշիվներ	3,144,930	166,269
Պարտավորություններ ռեպո համաձայնագրերով ձեռք բերված արժեթղթերի գծով	7,974,223	-
Այլ պարտավորություններ	2,521,692	275,611
	89,076,154	71,711,412

(ա) Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում

հազ. դրամ	30 Հունիսի 25 հազ. դրամ	31 Դեկտեմբերի 24 հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	24,244,041	24,284,419
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Մուտքեր ներգրավված միջոցներից	1,461,316	3,678,363
Ներգրավված միջոցների մարում	(2,098,673)	(3,706,737)
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը	(637,357)	(28,374)
Այլ փոփոխություններ		
Տոկոսային ծախս	875,301	1,818,185
Վճարված տոկոսներ (դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից)	(901,559)	(1,830,189)
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	23,580,426	24,244,041

24 Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ

	30 Հունիսի 25 հազ. դրամ	31 Դեկտեմբերի 24 հազ. դրամ
ՀՀ ԿԲ-ի հետ հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	42,048,442	12,016,880
Բանկերի հետ հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	2,454,653	5,078,708
	44,503,095	17,095,588

2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված էին ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ 44,144,357 հազար դրամ գումարով Բանկի սեփական արժեթղթերը: (2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 14,732,571 հազար դրամ):

25 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

	30 Հունիսի 25 հազ. դրամ	31 Դեկտեմբերի 24 հազ. դրամ
Պարտքային արժեթղթեր՝ թողարկված ԱՄՆ դոլարով	14,417,280	14,051,288
Պարտքային արժեթղթեր՝ թողարկված ՀՀ դրամով	2,577,109	3,068,934
	16,994,389	17,120,222

(ա) Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում

հազ. դրամ	30 Հունիսի 25 հազ. դրամ	31 Դեկտեմբերի 24 հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	17,120,222	15,506,851
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Մուտքեր թողարկված պարտքային արժեթղթերից	4,466,937	8,499,839
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	(4,873,846)	(6,673,525)
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	(406,909)	1,826,314
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը	441,875	(235,412)
Այլ փոփոխություններ		
Տոկոսային ծախս	454,946	759,633
Վճարված տոկոսներ (դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից)	(615,745)	(737,164)
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	16,994,389	17,120,222

26 Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

	30 Հունիսի 25 հազ. դրամ	31 Դեկտեմբերի 24 հազ. դրամ
Ընթացիկ հաշիվներ և ցրտահանք ավանդներ		
Ֆիզիկական անձիք	75,065,978	79,740,032
Իրավաբանական անձինք	63,844,246	63,063,828
Ժամկետային ավանդներ		
Ֆիզիկական անձիք	50,943,807	47,045,823
Իրավաբանական անձինք	45,275,729	33,170,339
	235,129,760	223,020,022

27 Այլ պարտավորություններ

	30 Հունիսի 25 հազ. դրամ	31 Դեկտեմբերի 24 հազ. դրամ
Աշխատակիցներին վճարվելիք գումարներ	2,551,379	3,441,730
Վճարվելիք շահաբաժիններ	-	3,500,000
Վճարային համակարգերին վճարվելիք գումարներ	237,078	1,299,145
Զհաշվանցված գործարքներ	947,517	1,151,324
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	3,125,895	2,172,723
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	6,861,869	11,564,922
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	888,338	1,114,830
Վճարվելիք հարկեր՝ բացառությամբ շահութահարկի	378,346	161,164
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	1,266,684	1,275,994
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	8,128,553	12,840,916

28 Բաժնետիրական կապիտալ և պահուստներ

(ա) Թողարկված կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

Հայտարարված, թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 679,437 սովորական բաժնետոմսից (2024թ-ին՝ 679,437): Բոլոր բաժնետոմսերի անվանական արժեքը կազմում է 50,000 դրամ (2024թ-ին՝ 50,000 դրամ):

2025թ. ընթացքում սովորական բաժնետոմսեր չեն թողարկվել (2024թ-ին՝ նույնպես չէին թողարկվել): Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

(բ) Պահուստների բնույթը և նպատակը

Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ

Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստը ներառում է իրական արժեքի կուտակային գուտ փոփոխությունը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

(գ) Շահաբաժիններ

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված Բանկի առավելագույն չբաշխված շահույթի չափով:

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված Բանկի առավելագույն չբաշխված շահույթի չափով:

2024 թվականին Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը հաստատել է 8,500,000 ՀՀ դրամի շահաբաժիններ Բանկի բաժնետիրոջը բաշխելու համար, որը ներառում է 2023 թվականին բաժնետիրոջը վճարված 3,400,000 դրամ միջանկյալ շահաբաժին և 2024 թվականին հաշվեգրված 5,100,000 դրամ լրացուցիչ գումար, որն իրենից ներկայացնում է մեկ բաժնետոմսի դիմաց 7,5 հազար դրամ հայտարարված շահաբաժին: 2024 թվականին բաժնետիրոջը վճարվել է 1,600,000 դրամի չափով շահաբաժին, 2025 թվականին բաժնետիրոջը վճարվել է 3,500,000 դրամի չափով շահաբաժին: 2025 թ-ին բաժնետիրոջը վճարվել է նաև 7,000,000 դրամի չափով շահաբաժին՝ 2024 թ-ի համար:

29 Ռիսկերի կառավարում

(ա) Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Ռիսկերի կառավարումը հիմնարար նշանակություն ունի բանկային գործունեության համար և կազմում է Բանկի գործառնությունների կենսական տարրը: Ֆինանսական ռիսկը, շուկայական ռիսկը, վարկային ռիսկը, իրացվելիության ռիսկը, գործառնական և իրավական ռիսկերը և համբավը վտանգող ռիսկն այն հիմնական (նշանակալի) ռիսկերն են, որոնց ենթարկվում է Բանկը:

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափերը և հսկողության մեխանիզմները, անընդհատ վերահսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը սահմանված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների, առաջարկվող պրոդուկտների և ծառայությունների փոփոխությունները և հայտնվող լավագույն պրակտիկան արտացոլելու նպատակով: Բանկը մշակել է նշանակալի ռիսկերի և կապիտալի մասին հաշվետվությունների ներկայացման համակարգ:

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման համակարգի աշխատանքի, առանցքային ռիսկերի կառավարման գործընթացի հսկողության, ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման և խոշոր գործարքների հաստատման համար:

Վարչությունը պատասխանատու է ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված միջոցառումների հսկողության և իրականացմանն ու ռիսկերի համար սահմանված սահմանաչափերում Բանկի գործունեության իրականացումն ապահովելու համար: Ռիսկերի կառավարման տնօրինության ղեկավարը պատասխանատու է ռիսկերի ընդհանուր կառավարման և սահմանված պահանջների հետ համապատասխանության ապահովման, ինչպես նաև ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերի բացահայտման, չափման, կառավարման և ներկայացման ընդհանուր սկզբունքների ու մեթոդների կիրառման համար: Նա հաշվետու է ուղղակիորեն Վարչության նախագահին և անուղղակիորեն՝ Բանկի Խորհրդին: Ռիսկերի կառավարման տնօրինությունը չի ենթարկվում և հաշվետու չէ համապատասխան ռիսկերն ընդունող բաժիններին:

Պարտքային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերը թե՛ պորտֆելի և թե՛ առանձին գործառնությունների մակարդակով կառավարվում ու վերահսկվում են Վարկային կոմիտեների համակարգի միջոցով և Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի (ԱՊԿԿ) կողմից: Որոշումների կայացմանը գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով՝ Բանկը ստեղծել է վարկային կոմիտեների հիերարխիա՝ կախված ռիսկին ենթարկվածության տեսակից և չափից:

Ռիսկի թե՛ արտաքին և թե՛ ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են Բանկի ներսում: Բանկը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ռիսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված ընթացիկ միջոցառումների նպատակահարմարության որոշմանը: Բացի պարտքային և շուկայական ռիսկերի ստանդարտ վերլուծություն իրականացնելուց, Ռիսկերի կառավարման տնօրինությունը վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերը, կազմակերպելով կանոնավոր հանդիպումներ գործառնական բաժինների հետ՝ նրանց գործունեության համապատասխան ոլորտների հետ կապված մասնագիտական դատողություններ ստանալու համար:

Բանկի ներքին փաստաթղթերի համաձայն՝ Ռիսկերի կառավարման տնօրինությունը և ներքին աուդիտի ծառայությունը հաճախ պատրաստում են Բանկի նշանակալի ռիսկերի կառավարմանն անդրադարձող հաշվետվություններ: Հաշվետվությունները ներառում են դիտարկումներ Բանկի ընթացակարգերի և մեթոդաբանության արդյունավետության գնահատման վերաբերյալ և առաջարկություններ դրանց բարելավման ուղղությամբ:

(բ) Ֆինանսական ռիսկերի ուսումնասիրություն

Այս ծանոթագրությունում ներկայացված է տեղեկատվություն ֆինանսական ռիսկերին Բանկի ենթարկվածության վերաբերյալ:

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ հաճախորդը կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմը չի կատարում իր պայմանագրային պարտականությունները: Բանկում գործում են վարկային ռիսկին ենթարկվածությունը կառավարող քաղաքականությունը և ընթացակարգեր (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար), ներառյալ պորտֆելի գծով ռիսկի կենտրոնացումը սահմանափակելու վերաբերյալ ուղեցույցները և Վարկային կոմիտեի ստեղծումը՝ վարկային ռիսկն ակտիվորեն վերահսկելու նպատակով: Վարկային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Վարչության կողմից:

Վարկային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը սահմանում է՝

- վարկի դիմումների ուսումնասիրման և հաստատման ընթացակարգերը,
- վարկառուների (իրավաբանական անձանց և անհատների) վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- պայմանագրային կողմերի, թողարկողների և ապահովագրական ընկերությունների վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- գրավի գնահատման մեթոդաբանությունը,
- վարկերի փաստաթղթավորման պահանջները,
- վարկերի և այլ գործիքների, որոնց գծով Բանկը ենթարկված է վարկային ռիսկին, շարունակական հսկողության ընթացակարգերը:

Իրավաբանական անձանց վարկի դիմումները պատրաստվում են հաճախորդների հետ աշխատող համապատասխան մենեջերների կողմից և փոխանցվում են Կորպորատիվ վարկավորման վարչություն, որը պատասխանատու է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելի համար: Վերլուծական հաշվետվությունները հիմնված են հաճախորդի գործունեության և ֆինանսական արդյունքների կառուցվածքային վերլուծության վրա: Այնուհետև, վարկի դիմումը և հաշվետվությունն անցնում են անկախ ուսումնասիրություն Ռիսկերի կառավարման տնօրինության կողմից, որը տալիս է երկրորդ եզրակացությունը՝ ստուգելով համապատասխանությունը վարկային քաղաքականության պահանջներին: Վարկային կոմիտեն ուսումնասիրում է վարկի դիմումը՝ Կորպորատիվ վարկավորման վարչության և Ռիսկերի կառավարման տնօրինության կողմից ներկայացված նյութերի հիման վրա: Նախքան Վարկային կոմիտեի վերջնական հաստատումը, առանձին գործարքներն ուսումնասիրվում են նաև Բանկի իրավաբանական, անվտանգության ծառայության, ֆինանսական բաժինների կողմից՝ կախված առանձին ռիսկերից:

Բանկը շարունակաբար վերահսկում է վարկային ռիսկին ենթարկվող առանձին գործիքների կատարողականը և կանոնավոր կերպով վերագնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը: Ուսումնասիրությունն իրականացվում է հաճախորդի ամենավերջին ֆինանսական հաշվետվությունների և վարկառու կողմից տրամադրված կամ Բանկի կողմից այլ կերպ ձեռք բերված տեղեկատվության հիման վրա: Անհատների վարկային դիմումներն ուսումնասիրվում են Անհատների վարկավորման վարչության կողմից՝ կամ կիրառելով ավտոմատացված համակարգ գնահատման մոդելների օգտագործմամբ, կամ Ռիսկերի կառավարման տնօրինության միջոցով:

Բացի առանձին վարկերի վերլուծությունից, Ռիսկերի կառավարման տնօրինությունը վարկային պորտֆելը գնահատում է վարկային ռիսկի կենտրոնացվածության և շուկայական ռիսկերի տեսանկյունից:

Վարկային ռիսկ. Ակնկալվող վարկային կորուստների գումարները

Արժեզրկման գնահատման համար օգտագործվող ելակետային տվյալներ, ենթադրություններ և մեթոդներ

Տես հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը Ծանոթագրություն 4 (ե) (vi) կետում:

Վարկային ռիսկի նշանակալի աճ

Որոշելու համար, արդյոք ֆինանսական գործիքի գծով պարտագանցման ռիսկը նշանակալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, Բանկը դիտարկում է ողջամիտ և հիմնավորվող տեղեկատվությունը, որը տեղին է և հասանելի առանց անհարկի ծախսումների կամ ջանքերի: Գնահատումը ներառում է քանակական և որակական տվյալները, ինչպես նաև Բանկի անցյալ ժամանակաշրջանների փորձի, վարկային որակի փորձագետների գնահատման և ապագայամետ տեղեկատվության վրա հիմնված վերլուծությունը:

Գնահատման նպատակն է պարզել, արդյոք տեղի է ունեցել վարկային ռիսկի նշանակալի աճ՝ համեմատելով հետևյալ ցուցանիշները.

- պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականությունն ամբողջ ժամկետի մնացած մասի ընթացքում՝ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ,
- պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականությունն ամբողջ ժամկետի մնացած մասի ընթացքում ժամանակի տվյալ պահի համար, որը գնահատվել է վարկային ռիսկին ենթարկվող գործիքի սկզբնական ճանաչման պահին (ճշգրտված վաղաժամ մարումների ակնկալիքների փոփոխությունների մասով՝ կիրառելի լինելու դեպքում):

Բանկն օգտագործում է երեք չափանիշ, որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել վարկային ռիսկի նշանակալի աճ.

- քանակական թեստ՝ հիմք ընդունելով պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության փոփոխությունները,
- որակական ցուցանիշներ և
- ժամկետանցության 30-օրյա սահմանափակիչ:

Բանկի վարկառուների ենթարկվածությունը վարկային ռիսկին կանոնավոր կերպով հսկվում է, որի արդյունքում կարող է ի հայտ գալ վարկային ռիսկի նշանակալի աճի հայտանիշ: Հսկողության համար որպես կանոն օգտագործվում է հետևյալ տեղեկատվությունը.

Պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության ժամկետային կառուցվածքի ստեղծում**Շուկայում ցուցանիշների մոտեցում**

Բանկն անհատական հիմունքով գնահատում է 500,000 հազար դրամը գերազանցող չմարված հաշվեկշռային և արտահաշվեկշռային մնացորդով վարկերը:

Բանկը դիտարկում է միջազգային վարկանիշային գործակալությունների տեղեկատվությունն անհատական հիմունքով գնահատվող վարկերի հետ կապված պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականությունը գնահատելու համար: Բանկը սահմանում է պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության նվազագույն չափը, որը հավասար է այն երկրի կորպորատիվ վարկանիշին, որտեղ իր գործունեությունն է իրականացնում փոխառուն:

Խմբային հիմունքով գնահատվող

Ժամկետանց օրերն օգտագործվում են որպես հիմնական ելակետային տվյալներ խմբային հիմունքով գնահատվող ֆինանսական գործիքների գծով պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության ժամկետային կառուցվածքը ստեղծելիս անցումային մատրիցների Մարկովի մոդելում: Անցումային մատրիցները կառուցվում են նախորդ 24 ամիսների տվյալների հիման վրա:

Անհատապես գնահատված - Պարտագանցման դեպքում առաջացող կորուստ

Անհատական հիմունքով գնահատվող գրավով ապահովված վարկերի պարտագանցման դեպքում առաջացող կորուստը գնահատելու համար Բանկը կիրառում է հետևյալ ենթադրությունները.

- անշարժ գույք հանդիսացող գրավի արժեքը նվազեցվում է 20%-40%-ով,

- գրավի իրացման ժամկետը գնահատվում է 12-36 ամիս՝ կախված գրավի տեսակից, աշխարհագրական տարածաշրջանից և այլն:

Խմբային հիմունքով գնահատվող գրավով չապահովված վարկերի համար պարտագանգման դեպքում առաջացող կորուստը հաշվարկվում է անցյալ ժամանակաշրջանների վերականգնման դրույքների (պարտագանգումից հետո ստացված դրամական հոսքեր) վինտաժային վերլուծության հիման վրա: Անցյալ ժամանակաշրջանների վերականգնման դրույքները գեղչվում են վերականգնման ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվը: Պարտագանգման դեպքում առաջացող կորուստը գնահատելու համար Բանկն օգտագործում է հինգ տարվա պատմական տվյալները:

Ապագայամետ տեղեկատվության ներառում

Բանկը ներառում է ապագայամետ տեղեկատվությունը, երբ գնահատում է, արդյոք տեղի է ունեցել գործիքի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր և երբ չափում է ակնկալվող պարտքային կորուստները: Ապագայամետ տեղեկատվությունը գնահատելիս Բանկն օգտագործում է փորձագետների դատողությունները:

Բանկը վերլուծել և որոշակիացրել է ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելների պարտքային կորուստների հիմնական մակրոտնտեսական գործոնները: Օգտագործելով պատմական տվյալների վերլուծությունը, Բանկը գնահատել է մակրոտնտեսական փոփոխականների և ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելների պարտագանգման դրույքների միջև փոխհարաբերությունները: Վերլուծության արդյունքում Բանկը ՀՆԱ-ի իրական աճի տեմպը կիրառում է որպես ապագայամետ տեղեկատվություն ներառման հիմնական գործոն: Մակրոտնտեսական տվյալների կանխատեսումները Բանկը ստանում է երրորդ կողմից:

Բանկը կիրառում է հավանականությամբ կշռված մոտեցում ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի համար՝ դիտարկելով հնարավոր արդյունքների երեք սցենար: Բանկի Պարտքային ռիսկի բաժնի փորձագետները գնահատում են տարբեր սցենարներին վերագրելի կշիռները:

Վարկային ռիսկի նշանակալի աճի որոշում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, արդյոք տեղի է ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր: Պարտքային ռիսկի աճի նշանակալի լինելը որոշելիս դիտարկվում են ֆինանսական գործիքի և վարկառուի բնութագրերը և աշխարհագրական տարածաշրջանը: Նշանակալիության չափանիշները տարբեր են փոխատվության տարբեր տեսակների, մասնավորապես, իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրվող փոխատվությունների համար:

Սկզբնական ճանաչումից ի վեր պարտքային ռիսկի աճը կարող է համարվել նշանակալի նաև այն դեպքերում, երբ դրա այդ մասին են վկայում Բանկի պարտքային ռիսկի կառավարման գործընթացների հետ կապված որակական ցուցանիշները, որոնք այլ պարագայում կարող են ժամանակին ամբողջական առումով չարտացոլվել քանակական վերլուծության շրջանակում: Սա վերաբերում է պարտքային ռիսկին ենթարկվող այն գործիքներին, որոնք բավարարում են բարձրացված ռիսկի որոշ չափանիշներին, որոնցից է հատուկ ուշադրության ցանկում ներառվելը: Նման որակական գործոնները հիմնված են փորձագետների դատողությունների և անցյալ ժամանակաշրջանների համապատասխան փորձի վրա:

Բանկը պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի մասին վկայող սահմանափակիչ է համարում ակտիվի ավելի քան 30 օր ժամկետանցությունը հաճախորդներին տրված վարկերի համար և 1 օր ժամկետանցությունը՝ բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերի և փոխատվությունների և ներդրումային արժեթղթերի համար: Ժամկետանց օրերի քանակը որոշվում է հաշվելով օրերն այն առաջին օրվանից, երբ վճարումն ամբողջությամբ չի ստացվել: Վճարում կատարելու ամսաթվերը որոշվում են առանց հաշվի առնելու արտոնյալ ժամանակահատվածը, որը կարող է տրամադրվել վարկառուին:

Որպես ընդհանուր ցուցանիշ համարվում է, որ տեղի է ունեցել պարտքային ռիսկին ենթարկվող գործիքի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, եթե Բանկի քանակական մոդելների հիման վրա որոշվում է, որ ֆինանսական գործիքի մնացած ժամկետի համար պարտագանգման տեղի ունենալու հավանականությունն աճել է ավելի քան 64%-ով:

Եթե գոյություն ունի վկայություն, որ այլևս չկա պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ ի համեմատություն սկզբնական ճանաչման, գործիքի գծով կորստի պահուստը կրկին չափվում է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների չափով: Պարտքային ռիսկի աճի որոշ որակական ցուցանիշներ, այդ թվում՝ վերանայված պայմանների խախտումը, կարող են վկայել պարտագանգման ռիսկի աճի մասին, որը պահպանվում է, նույնիսկ երբ ցուցանիշն ինքնին դադարում է գոյություն ունենալ: Նման դեպքերում Բանկը սահմանում է երեք ամիս ժամկետով փորձաշրջան, որի ընթացքում ֆինանսական ակտիվի գծով վճարումները պետք է կատարվեն ժամանակին և սահմանված չափով՝ ապացուցելու համար, որ պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն նվազել է: Վարկի պայմանագրային պայմանների փոփոխության դեպքում ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների ճանաչման չափանիշների այլևս բավարարված չլինելու ապացույց կարող է հանդիսանալ արդիական տեղեկատվությունը, որ առկա է վճարումները ժամանակին կատարելու պատմություն՝ փոփոխված պայմանագրային պայմաններին համապատասխան:

Պարտագանգության սահմանում

Բանկը համարում է, որ ֆինանսական ակտիվի գծով տեղի է ունեցել պարտագանգում, եթե՝

- հավանական չէ, որ վարկառու ամբողջությամբ կկատարի Բանկի նկատմամբ ստանձնած իր վարկային պարտավորությունները, եթե Բանկը չձեռնարկի այնպիսի գործողություններ, ինչպիսին գրավի իրացումն է (առկայության դեպքում),
- Բանկի նկատմամբ վարկառուի նշանակալի վարկային պարտավորություններից որևէ մեկն ավելի քան 90 օր ժամկետանց է հաճախորդներին տրված վարկերի համար և ավելի քան 30 օր՝ բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերի և փոխատվությունների և ներդրումային արժեթղթերի համար: Օվերդրաֆտները ժամկետանց են համարվում այն օրվանից, երբ հաճախորդը խախտում է սահմանված սահմանաչափը կամ երբ հաճախորդին առաջարկվում է այնպիսի սահմանաչափ, որը ցածր է ընթացիկ չմարված գումարից, կամ
- հավանական է դառնում, որ ակտիվի պայմանները կվերանայվեն վարկառուի սնանկության արդյունքում՝ վարկային պարտավորությունները կատարելու վարկառուի անկարողության պատճառով:
- Վարկառուի հետ կապված պարտագանգման տեղի ունենալը գնահատելիս՝ Բանկը դիտարկում է հետևյալը՝
- որակական ցուցանիշները, օրինակ՝ կովենանտների խախտումը,
- քանակական ցուցանիշները, օրինակ՝ նույն թողարկողի կողմից Բանկի նկատմամբ այլ պարտավորության ժամկետանց կարգավիճակը և չկատարումը և
- Բանկի ներսում մշակված և արտաքին աղբյուրներից ստացված տվյալները:

Ելակետային տվյալները, որոնք օգտագործվում են ֆինանսական գործիքի գծով պարտագանգման տեղի ունենալը գնահատելու համար, և դրանց նշանակալիությունը կարող են փոփոխվել ժամանակի ընթացքում՝ հանգամանքների փոփոխություններն արտացոլելու համար:

Վերափոխված ֆինանսական ակտիվներ

Վարկի պայմանագրային պայմանները կարող են վերափոխվել մի շարք պատճառներից ելնելով, ներառյալ շուկայական պայմանների փոփոխությունը, հաճախորդների պահպանումը և այլ գործոնները, որոնք կապված չեն հաճախորդի վճարունակության ներկայիս կամ հնարավոր վատթարացման հետ: Գոյություն ունեցող վարկը, որի պայմանները վերափոխվել են, կարող է ապաճանաչվել, և վերաբանակցված վարկը կարող է ճանաչվել որպես նոր վարկ իրական արժեքով՝ Ծանոթագրություն 4 (ե) (v) կետում ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համաձայն:

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները վերափոխվում են, և վերափոխումը չի հանգեցնում ապաճանաչման, որոշելու համար, թե արդյոք տեղի է ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ, համեմատվում են՝

- պարտագանգման տեղի ունենալու հավանականությունը ֆինանսական գործիքի գործողության մնացած ժամկետի ընթացքում հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ ելնելով փոփոխված պայմաններից,
- պարտագանգման տեղի ունենալու հավանականությունը ֆինանսական գործիքի գործողության մնացած ժամկետի ընթացքում, որը գնահատվում է սկզբնական ճանաչման պահին առկա տվյալների և սկզբնական պայմանագրային պայմանների հիման վրա:

Եթե վերափոխումը հանգեցնում է ապահանջման, ճանաչվում է նոր վարկ և դասվում 1-ին փուլին (ենթադրելով, որ այն պարտքային առումով արժեզրկված չէ այդ պահին):

Բանկը վերաբանակցում է ֆինանսական դժվարություններ ունեցող հաճախորդների վարկերի պայմանները (վարկային պայմանագրի պայմանների վերանայում)՝ նպատակ ունենալով առավելագույնի հասցնել պարտքի վերադարձման հնարավորությունները և նվազագույնի հասցնել պարտագանգման ռիսկը: Վարկային պայմանագրի պայմանների վերանայման Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ վարկի պայմանները վերնայավում են ընտրանքային կարգով, եթե փոխառուն ներկա պահին չի կատարել պարտքի գծով իր պարտականությունները կամ գոյություն ունի պարտագանգման մեծ ռիսկ, եթե գոյություն ունի վկայություն, որ փոխառուն ձեռնարկել է բոլոր ողջամիտ քայլերը մարումները սկզբնական պայմանագրային պայմանների համաձայն կատարելու համար և ակնկալվում է, որ կկարողանա կատարել իր պարտականությունները վերանայված պայմաններով:

Պայմանների վերանայումը սովորաբար ներառում է մարման ժամկետի երկարաձգումը, տոկոսների վճարման ժամկետների փոփոխությունը և կովենանտների պայմանների փոփոխությունը: Վարկային պայմանագրի պայմանների վերանայման քաղաքականությունը գործում է թե՛ ֆիզիկական և թե՛ իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համար:

Վարկային պայմանագրի պայմանների վերանայման Բանկի քաղաքականության շրջանակում վերափոխված ֆինանսական ակտիվների համար պարտագանգման հավանականության գնահատումն արտացոլում է այն հանգամանքը, թե արդյոք փոփոխությունը բարելավել է կամ վերականգնել է տոկոսները և մայր գումարը հավաքագրելու Բանկի կարողությունը, ինչպես նաև վարկային պայմանագրերի պայմանների նման վերանայումների Բանկի անցյալ ժամանակաշրջանների փորձը: Այս գործընթացի շրջանակում Բանկը գնահատում է փոխառուի կողմից մարումները ժամանակին կատարելու հնարավորությունը պայմանագրի պայմանների փոփոխության դեպքում և դիտարկում է տարբեր վարքագծային ցուցանիշներ:

Ընդհանուր առմամբ, վարկային պայմանագրի պայմանների վերանայումն իրենից ներկայացնում է պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի որակական ցուցանիշ, և պայմանների վերանայման ակնկալիքը կարող է հանդես գալ որպես պարտքային առումով արժեզրկման վկայություն (տես Ծանոթագրություն 4 (ե) (iv)): Անհրաժեշտ է, որ հաճախորդը հետևողականորեն ցուցադրի պարտաճանաչ վճարման վարքագիծ վեց ամսվա ընթացքում, մինչև որ վարկն այլևս չհամարվի պարտքային առումով արժեզրկված/վարկի հետ կապված այլևս չարձանագրվի պարտագանգում, կամ մինչև որ չհամարվի, որ պարտագանգման տեղի ունենալու հավանականությունն այնքան է նվազել, որ կորստի պահուստը կարող է կրկին չափվել 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով:

Ակնկալվող վարկային կորուստների չափում

Ակնկալվող վարկային կորուստները չափելիս որպես առանցքային ելակետային տվյալներ հանդես են գալիս հետևյալ փոփոխականների ժամկետային կառուցվածքները. պարտագանգման տեղի ունենալու հավանականությունը, կորուստը պարտագանգման դեպքում, պարտքի գումարը պարտագանգման պահին:

1-ին փուլի գործիքների գծով ակնկալվող վարկային կորուստները հաշվարկվում են բազմապատկելով 12-ամսյա պարտագանգման տեղի ունենալու հավանականությունը պարտագանգման դեպքում առաջացող կորստի գումարով և պարտքի գումարով պարտագանգման պահին: Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող վարկային կորուստները հաշվարկվում են բազմապատկելով ամբողջ ժամկետի համար պարտագանգման տեղի ունենալու հավանականությունը պարտագանգման դեպքում առաջացող կորստի գումարով և պարտքի գումարով պարտագանգման պահին:

Պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության գնահատման մեթոդաբանությունը ներկայացված է վերը՝ «Պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության ժամկետային կառուցվածքի ստեղծում» բաժնում:

Պարտքի գումարը պարտագանցման պահին իրենից ներկայացնում է պարտքի ակնկալվող գումարը պարտագանցման դեպքում: Բանկը պարտագանցման պահին պարտքի գումարը հաշվարկում է հիմք ընդունելով պայմանագրային կողմի պարտքի ընթացիկ գումարը և պայմանագրով թույլատրվող և մաշվածության արդյունքում այդ գումարի հնարավոր փոփոխությունները: Ֆինանսական ակտիվի համար պարտքի գումարը պարտագանցման պահին իրենից ներկայացնում է վերջինիս համախառն հաշվեկշռային արժեքը պարտագանցման պահին: Փոխատվության հանձնառությունների համար պարտքի գումարը պարտագանցման պահին իրենից ներկայացնում է հնարավոր ապագա գումարները, որոնք կարող են օգտագործվել պայմանագրի շրջանակում, որոնք գնահատվում են անցյալ ժամանակաշրջանների դիտարկումների և ապագայամետ տեղեկատվության հիման վրա: Ֆինանսական երաշխավորությունների համար պարտքի գումարը պարտագանցման պահին իրենից ներկայացնում է վճարման ենթակա գումարը ֆինանսական երաշխավորության կատարման պահին:

Ինչպես նշված է վերը և պայմանով, որ 1-ին փուլի ֆինանսական ակտիվների համար առավելագույնս կօգտագործվի պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության 12-ամսյա ցուցանիշը, Բանկը ակնկալվող վարկային կորուստները չափում է հաշվի առնելով պարտագանցման ռիսկն այն առավելագույն պայմանագրային ժամանակահատվածում (ներառյալ վարկառուի երկարաձգման բոլոր հնարավորությունները), որի ընթացքում այն ենթարկվում է վարկային ռիսկին, եթե նույնիսկ Բանկը դիտարկում է ավելի երկար ժամանակահատված վարկային ռիսկի կառավարման նպատակների համար: Առավելագույն պայմանագրային ժամանակահատվածը տևում է մինչև այն ամսաթիվը, երբ Բանկն իրավունք ունի պահանջել փոխատվության մարումը կամ դադարեցնել փոխատվության հանձնառությունը կամ երաշխավորությունը:

Եթե ցուցանիշի մոդելավորումն իրականացվում է խմբային հիմունքով, ֆինանսական գործիքները խմբավորվում են ըստ ռիսկի ընդհանրական բնութագրերի, որոնք ներառում են գործիքի տեսակը և գրավի տեսակը:

Խմբավորումները պետք է կանոնավոր հիմունքով վերանայվեն՝ առանձին խմբերի շրջանակում վարկային ռիսկին ենթարկվող ֆինանսական գործիքների միատեսակ լինելն ապահովելու համար:

Այն պորտֆելների համար, որոնց վերաբերյալ Բանկն ունի անցյալ ժամանակաշրջանների սահմանափակ տվյալներ, ներքին աղբյուրներից հասանելի տեղեկատվությունը լրացնելու համար օգտագործվում է արտաքին աղբյուրներից ստացված ուղենիշային տեղեկատվությունը:

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված բացահայտումները ներառում են այն ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք՝

- հաշվանցվում են Բանկի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կամ
- հանդիսանում են իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր պայմանագրի կամ համանման գործիքներին վերաբերող նմանատիպ պայմանագրերի առարկա՝ անկախ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցվելու հանգամանքից:

Նմանատիպ պայմանագրերը ներառում են ածանցյալ գործիքների քլիրինգի պայմանագրերը, հետգնման գլխավոր պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխատվության գլխավոր պայմանագրերը: Համանման ֆինանսական գործիքները ներառում են ածանցյալ գործիքները, վաճառքի և հետգնման պայմանագրերը, հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխառության և փոխատվության պայմանագրերը:

Բանկը ստանում և ընդունում է գրավ դրամական միջոցների և շուկայում շրջանառվող արժեթղթերի տեսքով վաճառքի և հետգնման, հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի գծով:

Նման գրավի համար գործում են տվյալ ոլորտում ընդունված ստանդարտ պայմանները: Սա նշանակում է, որ որպես գրավ ստացված/տրամադրված արժեթղթերը կարող են գրավադրվել կամ վաճառվել գործարքի ժամկետի ընթացքում, սակայն պետք է վերադարձվեն մինչև գործարքի ավարտը: Այս պայմանները յուրաքանչյուր պայմանագրային կողմին իրավունք են տալիս նաև դադարեցնել համապատասխան գործարքը՝ պայմանագրային կողմի կողմից գրավ տրամադրելու անկարողության դեպքում:

Վերը նշված պայմանագրերը չեն բավարարում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցման պայմանները: Պատճառն այն է, որ այս պայմանագրերը տալիս են ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավունք, որն իրագործելի է միայն Բանկի կամ պայմանագրային կողմերի կողմից պարտագանցում կատարելու, անվճարումակ դառնալու կամ սնանկանալու դեպքում:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման, իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ:

2025

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումարներ	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորությունների զուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ		
				Ֆին. գործիքներ	Ստացված գրավ	Զուտ գումար
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	14,742,983	-	14,742,983	-	(14,742,983)	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	14,742,983	-	14,742,983	-	(14,742,983)	-
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	(44,503,095)	-	(44,503,095)	44,021,246	-	(481,849)
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	(44,503,095)	-	(44,503,095)	44,021,246	-	(481,849)

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման, իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումարներ	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորությունների զուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ		
				Ֆին. գործիքներ	Ստացված գրավ	Զուտ գումար
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	14,620,460	-	14,620,460	-	(14,620,460)	-

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորու- թյունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավոր- ության համախառն գումարներ	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվու- թյունում հաշվանցված՝ հաշվանցված ֆին. պարտավոր- ության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվու- թյունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորու- թյունների զուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում շահվանցված գումարներ		
				Ֆին. գործիքներ	Ստացված գրավ	Զուտ գումար
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	14,620,460	—	14,620,460	—	(14,620,460)	—
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	(17,095,588)	—	(17,095,588)	14,732,571	—	(2,363,017)
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորու- թյուններ	(17,095,588)	—	(17,095,588)	14,732,571	—	(2,363,017)

Վերը աղյուսակներում բացահայտված՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների համախառն և զուտ գումարները չափվում են ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(գ) Ծուկայական ռիսկ

Ծուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխությունների հետևանքով: Ծուկայական ռիսկը ներառում է արժույթային, տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը: Ծուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսակիր և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձնահատուկ փոփոխությունների ազդեցությանը և շուկայական գների ու արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխականության մակարդակի փոփոխություններին: Ծուկայական ռիսկի կառավարման նպատակն է կառավարել և հսկել շուկայական ռիսկին ենթարկվածությունը և պահպանել այն ընդունելի սահմանաչափերում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Ծուկայական ռիսկի կառավարման համար պատասխանատվություն է կրում ԱՊԿԿ-ն: Ծուկայական ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են ԱՊԿԿ-ի կողմից՝ Ռիսկերի կառավարման տնօրինության առաջարկությունների հիման վրա:

Բանկը կառավարում է շուկայական ռիսկը՝ սահմանելով բաց դիրքերի սահմանաչափեր ֆինանսական գործիքների գծով, տոկոսադրույքների փոփոխության ժամկետներ, արտարժույթի դիրքեր և կորուստների սահմանաչափեր, որոնք կանոնավոր կերպով մշտադիտարկվում, ուսումնասիրվում և հաստատվում են Վարչության կողմից:

(i) Արժույթային ռիսկ

Բանկն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ: Արժույթային ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոփոխությունների փոփոխությունների հետևանքով: Թեև Բանկը հեջավորում է իր ենթարկվածությունն արժույթային ռիսկին, այս գործառնությունները չեն որակվում որպես հեջավորման փոխհարաբերություն՝ ՖՀՄՍ պահանջների համաձայն:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ հազ. դրամ	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	28,091,234	17,203,202	7,942,984	5,969,701	59,207,121
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	10,753,780	3,074,173	900,881	-	14,728,834
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխառություններ	10,247,260	39,131,862	25,275,105	2,785,071	77,439,297
Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	9,161,914	-	-	-	9,161,914
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր					
- Բանկի կողմից պահվող	7,917,772	5,152,540	531,240	-	13,601,552
- Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված	123,111	-	-	-	123,111
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր					
- Բանկի կողմից պահվող	2,855,553	8,545,386	-	-	11,400,939
- Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված	32,967,334	2,975,597	-	-	35,942,931
Հաճախորդներին տրված վարկեր	173,422,840	34,604,393	14,138,703	4,523,186	226,689,122
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	826,829	2,072,109	96,373	2,944	2,998,256
Ընդամենը ակտիվներ	276,367,627	112,759,262	48,885,286	13,280,902	451,293,077
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Հետզնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	42,048,442	-	-	2,454,653	44,503,095
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	66,406,512	12,878,913	5,455,462	4,335,267	89,076,154
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	102,675,101	81,334,930	43,676,334	7,443,395	235,129,760
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	2,577,109	14,417,280	-	-	16,994,389
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	3,424,652	232,835	-	-	3,657,487
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	4,720,481	1,771,229	359,455	10,704	6,861,869
Ընդամենը պարտավորություններ	221,852,297	110,635,187	49,491,251	14,244,019	396,222,754
Չուտ հաշվեկշռային դիրք առ	54,515,330	2,124,075	(605,965)	(963,117)	55,070,323
Արժույթային սվոփի պայմանագրեր	2,679,619	(3,243,862)	-	1,702,819	1,138,576
Չուտ դիրք առ	57,194,949	(1,119,787)	(605,965)	739,702	56,208,899

* Այլ արտարժույթը հիմնականում ներառում է ռուբլով արտահայտված մնացորդները:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	ՀՀ դրամ հազ. դրամ	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ * հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	16,718,967	10,324,215	6,011,780	6,212,793	39,267,755
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	843,288	27,044	—	—	870,332
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	7,241,205	7,498,847	599,407	—	15,339,459
Բանկի կողմից պահվող Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված	385,583	—	—	—	385,583
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	21,574,380	24,749,127	—	—	46,323,507
Բանկի կողմից պահվող Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված	14,692,076	—	—	—	14,692,076
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխառվածքներ	14,570,182	21,328,624	20,819,694	5,207,347	61,925,847
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	9,835,573	4,770,849	—	—	14,606,422
Հաճախորդներին տրված վարկեր	151,600,579	41,925,100	7,113,926	219,398	200,859,003
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	977,063	2,291,462	15,710	4,071	3,288,306
Ընդամենը ակտիվներ	238,438,896	112,915,268	34,560,517	11,643,609	397,558,290
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	53,003,991	12,557,481	4,710,500	1,439,440	71,711,412
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	17,095,588	—	—	—	17,095,588
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	3,068,934	14,051,288	—	—	17,120,222
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	102,569,817	82,681,009	30,489,619	7,279,577	223,020,022
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	3,663,074	136,332	—	—	3,799,406
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	9,127,634	1,028,623	1,397,668	10,997	11,564,922
Ընդամենը պարտավորություններ	188,529,038	110,454,733	36,597,787	8,730,014	344,311,572
Արժույթային սվոփի պայմանագրեր	2,679,619	(1,588,936)	2,069,450	(2,292,766)	867,367
Զուտ դիրքը	52,589,477	871,599	32,180	620,829	54,114,085

(դ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը կունենա դժվարություններ ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելով: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման հիմնարար գործոն: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել կորուստների ռիսկը:

Բանկի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական հոսքերի հետ կապված պարտականությունները սահմանված ժամկետներում կատարելու համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Վարչության կողմից:

Բանկը ձգտում է պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածք, որը կազմված է թողարկված պարտքային արժեթղթերից, այլ բանկերից ստացված երկարաժամկետ ու կարճաժամկետ վարկերից, հիմնական կորպորատիվ հաճախորդների և անհատների ավանդներից, ինչպես նաև բարձր իրացվելի ակտիվների տարբերակված պորտֆելներ՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ և արդյունավետ բավարարելու համար:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը պահանջում է՝

- դրամական հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական արտարժույթների և այդ դրամական հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի ակտիվների մակարդակի դիտարկում,
- ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված կառուցվածքի պահպանում,
- պարտքերի կենտրոնացման և կառուցվածքի կառավարում,
- պարտքի հաշվին ֆինանսավորման ներգրավման ծրագրերի մշակում,
- բարձր իրացվելի ակտիվների պորտֆելի պահպանում, որը կարելի է հեշտությամբ իրացնել որպես ապահովություն դրամական հոսքերի դադարեցման դեպքում,
- իրացվելիության և ֆինանսավորման անընդհատությունն ապահովող ծրագրերի մշակում,
- օրենսդրական պահանջների հետ իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանության հսկողություն:

Գանձապետարանը բաժիններից ստանում է տեղեկատվություն վերջիններիս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրացվելիության կառուցվածքի ու ապագայում պլանավորվող գործունեությունից ակնկալվող դրամական հոսքերի կանխատեսումների վերաբերյալ: Այնուհետև, Գանձապետարանը ձևավորում է կարճաժամկետ իրացվելի ակտիվների համապատասխան պորտֆել, որը հիմնականում բաղկացած է առևտրական նպատակով պահվող կարճաժամկետ իրացվելի արժեթղթերից, բանկերին տրված վարկերից և այլ միջբանկային գործիքներից՝ նպատակ ունենալով ապահովել իրացվելիության բավարար մակարդակ ամբողջ Բանկում:

Գանձապետարանն իրականացնում է իրացվելիության դիրքի հսկողություն օրական կտրվածքով և իրացվելիության կանոնավոր սթրես-թեստեր՝ շուկայական սովորական և ավելի խիստ պայմանները ներառող տարբեր սցենարների շրջանակում: Մովորական շուկայական պայմաններում իրացվելիության դիրքի վերաբերյալ հաշվետվությունները ներկայացվում են վերադաս ղեկավարությանը շաբաթական կտրվածքով: Իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ որոշումները կայացնում է ԱՊԿԿ-ի կողմից և իրականացվում են Գանձապետարանի կողմից:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց*	Ընդամենը
ԱՆՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	59,207,121	-	-	-	-	-	-	59,207,121
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	14,728,834	-	-	-	-	-	-	14,728,834
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	54,617,254	2,866,177	14,606,355	4,255,254	1,094,257	-	-	77,439,297
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործքիներ	1,187,690	-	775,574	2,580,493	4,618,157	-	-	9,161,914
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող նեղորումային արժեթղթեր	742,093	517,277	3,344,223	7,949,858	1,171,212	-	-	13,724,663
Ամորտիզացված արժեքով չափվող նեղորումային արժեթղթեր	2,051,741	10,584,761	16,748,770	1,227,879	16,730,719	-	-	47,343,870
Հաճախորդներին տրված վարկեր	5,199,753	10,488,837	38,402,275	114,055,295	57,874,575	-	668,387	226,689,122
Առգրավված ակտիվներ	-	-	-	-	-	1,707,608	-	1,707,608
Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում	-	-	-	-	-	8,286,317	-	8,286,317
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	10,636,234	-	10,636,234
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	-	-	-	-	-	3,274,338	-	3,274,338
Այլ ակտիվներ	926,583	-	173,872	798,808	1,657,832	-	305,102	3,862,197
Ընդամենը ակտիվներ	138,661,069	24,457,052	74,051,069	130,867,587	83,146,752	23,904,497	973,489	476,061,515
ՊԵՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	44,503,095	-	-	-	-	-	-	44,503,095
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	39,656,125	5,897,970	6,046,133	31,886,660	5,589,266	-	-	89,076,154
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	145,906,397	12,157,243	48,926,522	27,596,205	543,393	-	-	235,129,760
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ	-	-	592,452	-	-	-	-	592,452
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	32,357	54,093	6,928,196	9,979,743	-	-	-	16,994,389
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	-	-	-	-	898,190	-	898,190
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	17,457	90,135	408,961	2,149,815	991,119	-	-	3,657,487
Այլ պարտավորություններ	5,798,630	-	1,419,606	910,317	-	-	-	8,128,553
Ընդամենը պարտավորություններ	235,914,061	18,199,441	64,321,870	72,522,740	7,123,778	898,190	-	398,980,080
Զուտ դիրքը	(97,252,992)	6,257,611	9,729,199	58,344,847	76,022,974	23,006,307	973,489	77,081,435

* Ժամկետանց վարկերի ժամկետանց մասը

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ ակնկալվող մարման ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և միջև 1 ամիս	1-3 ամիս	3-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամ- կետ	Ժամկե- տանց*	Ընդամենը
Ակտիվներ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	39,267,755	—	—	—	—	—	—	39,267,755
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	870,332	—	—	—	—	—	—	870,332
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	742,094	1,629,187	4,531,047	7,646,941	790,190	—	—	15,339,459
Բանկի կողմից պահվող Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված	—	—	—	—	385,583	—	—	385,583
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	8,861,210	22,536,295	13,680,371	1,201,848	43,783	—	—	46,323,507
Բանկի կողմից պահվող Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված	—	—	1,865,241	—	12,826,835	—	—	14,692,076
Ներդրումներ ասոցիացված կազմակերպություններում Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին	—	—	—	—	—	7,586,623	—	7,586,623
տրված վարկեր և փոխառվածություններ	50,436,560	2,674,387	5,976,307	2,228,057	603,260	—	7,276	61,925,847
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	14,606,422	—	—	—	—	—	—	14,606,422
Հանախորդներին տրված վարկեր	4,848,294	10,978,456	33,641,696	98,029,487	52,907,757	—	453,313	200,859,003
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	—	—	—	—	—	10,929,352	—	10,929,352
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	—	—	—	—	—	3,456,651	—	3,456,651
Առգրավված ակտիվներ	—	—	—	—	—	2,020,530	—	2,020,530
Այլ ակտիվներ	3,618,983	—	354,422	132,706	60,550	—	29,857	4,196,518
Ընդամենը ակտիվներ	123,251,650	37,818,325	60,049,084	109,239,039	67,617,958	23,993,156	490,446	422,459,658

հազ. դրամ	<i>Ցուցանիշ և միջին 1 ամիս</i>	<i>1-3 ամիս</i>	<i>3-12 ամիս</i>	<i>1-5 տարի</i>	<i>Ավելի քան 5 տարի</i>	<i>Անժամ-կետ</i>	<i>Ժամկե- տանց*</i>	<i>Ընդամենը</i>
Պարտավորություններ								
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	27,581,487	2,023,906	9,476,422	26,202,190	6,427,407	—	—	71,711,412
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	17,095,588	—	—	—	—	—	—	17,095,588
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	2,521,581	2,033,625	3,172,646	9,392,370	—	—	—	17,120,222
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	148,354,189	8,972,071	55,552,105	9,592,113	549,544	—	—	223,020,022
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	—	—	—	—	—	337,070	—	337,070
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	18,121	91,601	394,857	2,300,706	994,121	—	—	3,799,406
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ	—	—	2,073,310	—	—	—	—	2,073,310
Այլ պարտավորություններ	9,867,764	—	2,047,686	925,466	—	—	—	12,840,916
Ընդամենը պարտավորություններ	205,438,730	13,121,203	72,717,026	48,412,845	7,971,072	337,070	—	347,997,946
Զուտ դիրք	(82,187,080)	24,697,122	(12,667,942)	60,826,194	59,646,886	23,656,086	490,446	74,461,712

* Ժամկետանց վարկերի ժամկետանց մասը

Իրացվելիության բացասական կարճաժամկետ դիրքը կառավարելու համար Բանկը հիմնվում է այն ֆինանսական արժեթղթերի վրա, որոնք կարող են վաճառվել կամ գրավադրվել հետգնման պայմանագրերի շրջանակում, և այն ենթադրության վրա, որ ժամկետային ավանդները կերկարաձգվեն մարման ժամկետից հետո:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման համար Բանկի կողմից կիրառվող հիմնական ուղենիշը բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցությունն է: Այս նպատակով բարձր իրացվելի ակտիվները ներառում են դրամական միջոցները, նոստրո հաշիվները, ՀՀ կառավարության և ՀՀ ԿԲ-ի կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթերը և այն կորպորատիվ պարտքային արժեթղթերը, որոնց համար գործում է ակտիվ և իրացվելի շուկա, որոնք գրավադրված չեն և որոնց օգտագործումը ոչ մի կերպ սահմանափակված չէ: Ցպահանջ պարտավորությունները ներառում են հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները և ցպահանջ ավանդները, ինչպես նաև ըստ պահանջի վճարման ենթակա այլ պարտավորությունները:

30 Կապիտալի կառավարում

Բանկի կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից:

Բանկը որպես կապիտալ սահմանում է օրենսդրությամբ առևտրային բանկերի համար որպես կապիտալ սահմանված հոդվածները:

2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության նվազագույն ցուցանիշը («կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ») կազմում էր 11% (2024թ-ին՝ 11%): 2025թ. հունիսի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում էր օրենսդրությամբ սահմանված ցուցանիշին: Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ՀՀ ԿԲ-ի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը 2025թ. հունիսի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	30 Հունիսի 25 հազ. դրամ Առկա չենթարկված	31 Դեկտեմբերի 24 հազ. դրամ Առկա չենթարկված
1-ին մակարդակի հիմնական կապիտալ		
1-ին մակարդակի հիմնական կապիտալ	77,252,939	73,973,030
Նվազեցումներ և ճշգրտումներ	(21,269,261)	(18,328,744)
Ընդամենը 1-ին մակարդակի կապիտալ	55,983,678	55,644,286
2-րդ մակարդակի կապիտալ		
2-րդ մակարդակի կապիտալ	5,851,990	4,786,120
Նվազեցումներ	(2,014,022)	(1,546,548)
Ընդամենը 2-րդ մակարդակի կապիտալ	3,837,968	3,239,573
Ընդամենը կապիտալ	59,821,646	58,883,858
Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվները՝ ներառյալ պարտքային, շուկայական և գործառնական ռիսկերը	350,463,407	305,073,943
Ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցություն (ընդամենը կապիտալի հարաբերակցություն)	17.07%	19.30%

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկի կշիռների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի և պայմանագրային կողմի հետ կապված պարտքային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականը՝ հաշվի առնելով պահանջներին համապատասխանող ցանկացած գրավ կամ երաշխավորություն: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չնանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր կորուստների առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

31 Փոխատվության հանձնառություններ

Բանկն ունի վարկեր տրամադրելու հանձնառություններ: Այս հանձնառությունները նախատեսում են վարկային ռեսուրսների տրամադրում հաստատված վարկերի, վարկային քարտերի սահմանաչափերի և օվերդրաֆտների տեսքով:

Բանկը տրամադրում է ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ երրորդ անձանց հանդեպ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումը երաշխավորելու համար: Այս պայմանագրերն ունեն հաստատուն ժամկետներ՝ սովորաբար մինչև հինգ տարի:

Փոխատվության հանձնառությունների, ֆինանսական երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների հետ կապված Բանկը կիրառում է պարտքային ռիսկի կառավարման նույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որոնք գործում են հաճախորդներին վարկեր տրամադրելիս:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են փոխատվության հանձնառություններն ըստ դասակարգերի: Աղյուսակում փոխատվության հանձնառությունների գծով արտացոլված գումարները ենթադրում են, որ այդ գումարներն ամբողջությամբ տրամադրված են: Աղյուսակում երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների գծով արտացոլված գումարներն իրենցից ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վնասը, որը կճանաչվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը չկատարեն իրենց պայմանագրային պարտականությունները:

	30 Հունիսի 25 հազ. դրամ	31 Դեկտեմբերի 24 հազ. դրամ
Պայմանագրային գումար		
Վարկային քարտերի գծով հանձնառություններ	4,084,237	3,758,670
Վարկերի և վարկային գծերի գծով հանձնառություններ	18,579,534	14,488,552
Երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ	15,710,958	7,950,823
	38,374,729	26,198,045

Վերը ներկայացված ընդհանուր պայմանագրային փոխատվության հանձնառությունները պարտադիր չէ որ իրենցից ներկայացնեն դրամական միջոցների գծով ապագա պահանջներ, քանի որ այս հանձնառությունները կարող են ուժը կորցնել կամ դադարել մինչև կատարվելը: Վարկերի և վարկային գծերի գծով հանձնառությունների մեծամասնությունն իրենից չի ներկայացնում Բանկի ոչ պայմանական փոխատվության հանձնառություն:

Վարկային քարտերի գծով հանձնառությունները և վարկերի և վարկային գծերի գծով հանձնառություններն հիմնականում դասված են 1-ին փուլ և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2025թ. հունիսի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Վարկային քարտերի գծով հանձնառությունները և վարկերի և վարկային գծերի գծով հանձնառությունները պարտքային առումով ժամկետանց չեն կամ արժեզրկված չեն:

32 Պայմանական դեպքեր

(ա) Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրության ոլորտը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանի Հանրապետությունում: Բանկի գույքն ապահովագրված է, և Բանկն ունի «Բանկերս Բլանկետ Բոնդ» (Banker's Blanket Bond (BBB)) ապահովագրության պայմանագիր մինչև 12,000 հազար ԱՄՆ դոլար գումարով:

(բ) Դատական վարույթներ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը կարող է հանդես գալ որպես դատական վարույթների և հայցերի կողմ: Ղեկավարությունը գտնում է, որ նման վարույթների կամ հայցերի արդյունքում առաջացող պարտավորությունների վերջնական գումարը, եթե այդպիսիք լինեն, նշանակալի բացասական ազդեցություն չի ունենա ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործունեության արդյունքների վրա:

(գ) Պայմանական հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը, լինելով համեմատաբար նոր, բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատական որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն հստակ չեն, հակասական են, ինչը ենթադրում է տարբեր մեկնաբանություններ: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել այլ երկրների ռիսկերի համեմատ շատ ավելի մեծ ռիսկեր: Ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանաբար է ճանաչել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի կիրառելի հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատական որոշումների իր մեկնաբանությունների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

33 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

(ա) Հսկողություն

Բանկի մայր կազմակերպությունն է «Այդի Գրուփ» ՓԲԸ-ն:

(բ) Գործարքներ Խորհրդի և Վարչության անդամների հետ

Ստորև ներկայացված է անձնակազմի գծով ծախսերում ներառված ընդհանուր վարձատրությունը 2025թ. հունիսի 30-ին և 2024թ. հունիսի 30-ին ավարտված ժամանակահատվածի համար:

	2025 թ. հազ. դրամ	2024 թ. հազ. դրամ
Բանկի Խորհրդի և Վարչության անդամներ	793,135	291,440

Այս գումարները ներառում են Խորհրդի և Վարչության անդամների դրամային և ոչ դրամային հատուցումները, որոնք հաշվեգրված են համապատասխան ժամանակաշրջանների շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում:

Ստորև ներկայացված են Խորհրդի և Վարչության անդամների հետ գործարքների մնացորդները և միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2025թ. հունիսի 30-ի և 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	30.06.2025 հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %	31.12.2024 հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Տրված վարկեր (համախառն)	478,047	10.2%	520,923	10.45%
Վարկերի արժեզրկման գծով պահուստ	(611)	-	(772)	-
Այլ ակտիվներ	4,490	-	13,575	-
ՊԵՐՏԵՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Ստացված ավանդներ	311,175	6.3%	288,807	5.88%
Ընթացիկ հաշիվներ	291,364	-	183,700	-
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	106,851	6.1%	73,298	4.43%
Փոխատվության հանձնառություններ	73,325	-	57,326	-

գ) Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Ստորև ներկայացված են 2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2024թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

Մայր կազմակերպություն	Նշանակալի ազդեցություն ունեցող բաժնետերեր	Անուղիղ կազմակերպություն	Այլ	Ընդամենը հազ.դրամ
Միջին արդյունա վետ տոկոսադ ր., %	Միջին արդյունա վետ տոկոսադ ր., %	Միջին արդյունա վետ տոկոսադ ր., %	Միջին արդյունա վետ տոկոսադ ր., %	
հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն ԱԿՏԻՎՆԵՐ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	-	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	-	-	-	51,863	10.74%	51,863
Վարկերի արժեզրկման գծով պահուստ	-	-	-	-	-	(61)	-	(61)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ – վճարային համակարգեր	-	-	-	(1,616)	-	-	-	(1,616)
Պարտավորություններ								
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ								
- Ընթացիկ հաշիվներ	-	-	-	12,124,361	-	-	-	12,124,361
- Ժամկետային ավանդներ	-	-	-	4,031,882	6.84%	-	-	4,031,882
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ								
- Ընթացիկ հաշիվներ	7,866,687	-	632,518	-	-	2,600,769	-	11,099,974
- Ժամկետային ավանդներ	-	-	5,380	4.82%	-	154,959	5.43%	160,339
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	-	-	-	-	26,741	4.47%	26,741

Ստորև ներկայացված են 2024թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները:

	Մայր կազմակերպություն		Նշանակալի ազդեցություն ունեցող բաժնետերեր		Անոցիացված կազմակերպություն		Այլ		Ընդամենը հազ.դրամ
	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն Ակտիվներ									
Հանախորդներին տրված վարկեր	—	—	—	—			54,116	10.79%	54,116
Վարկերի արժեզրկման գծով պահուստ	—	—	—	—			(60)	—	(60)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ – վճարային համակարգեր	—	—	—	—	1,959,832	—	—	—	1,959,832
Պարտավորություններ									
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ									
- Ընթացիկ հաշիվներ	—	—	—	—	14,229,032	—	—	—	14,229,032
- Ժամկետային ավանդներ	—	—	—	—	958,784	5.83%	—	—	958,784
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ									
- Ընթացիկ հաշիվներ	371,172	—	497,819	—	—	—	1,202,514	—	2,071,505
- Ժամկետային ավանդներ	—	—	4,886	4.49%	—	—	137,876	5.24%	142,762
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	—	—	—	—			32,417	4.36%	32,417
Այլ պարտավորություններ	—	—	—	—	213,215	—	—	—	213,215
Ծախսեր (վնաս)									
Տոկոսային եկամուտ	—	—	—	—	—	—	20,085	—	20,085
Տոկոսային ծախս	(6,995)	—	(229)	—	(568,116)	—	(31,246)	—	(606,586)
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	278	—	14,010	—	2,067,471	—	52,354	—	2,134,113
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս	—	—	(28)	—	(592,670)	—	(775)	—	(593,473)

Այլ կապակցված կողմերը ներառում են Խորհրդի և Վարչության նշանակալից ազդեցության ներքո գտնվող կազմակերպությունները և Խորհրդի և Վարչության անդամների ընտանիքների մերձավոր անդամներին:

34 Ֆինանսական գործիքների իրական արժեք

Բանկը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը չափելիս կիրառում է ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիան, որն արտացոլում է չափումների ժամանակ օգտագործված ելակետային տվյալների նշանակալիությունը:

- 1-ին մակարդակ. նույն գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները (չճշգրտված):
- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշված գներից տարբեր ելակետային տվյալները, որոնք դիտելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գներից ստացվող): Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնց գնահատման համար կիրառվել են նմանատիպ գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները, նմանատիպ գործիքների համար գնանշված գներն ակտիվ չհամարվող շուկաներում, կամ գնահատման այլ մեթոդներ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտելի են շուկայական տվյալներից:
- 3-րդ մակարդակ. ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ: Այս դասակարգը ներառում է բոլոր այն գործիքները, որոնց դեպքում գնահատման մեթոդները ներառում են դիտելի տվյալների վրա չհիմնված ելակետային տվյալները և ոչ դիտելի ելակետային տվյալները նշանակալի ազդեցություն ունեն գործիքի գնահատման վրա: Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնք գնահատվում են նմանատիպ գործիքների համար գնանշված գների հիման վրա, որոնց գծով պահաջվում են նշանակալի ոչ դիտելի ճշգրտումներ կամ ենթադրություններ՝ գործիքների միջև տարբերություններն արտացոլելու համար:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2025թ. հունիսի 30-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ				
Ածանցյալ ակտիվներ	-	1,187,690	-	1,187,690
Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ	-	7,974,224	-	7,974,224
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր				
Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ	-	12,859,458	-	12,859,458
Բաժնային գործիքներ	397,543	-	344,551	742,094

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2024 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	<u>Մակարդակ 1</u>	<u>Մակարդակ 2</u>	<u>Մակարդակ 3</u>	<u>Ընդամենը</u>
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորություններ				
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ				
– Աժանցյալ ակտիվներ	–	870,332	–	870,332
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր				
– Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ	–	14,982,948	–	14,982,948
– Բաժնային գործիքներ	397,543	–	344,551	742,094
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ակտիվների և պարտավորությունների բացահայտված իրական արժեքը				
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխառություններ	–	–	62,196,155	62,196,155
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	58,025,711	6,612,819	–	64,638,530
Հաճախորդներին տրված վարկեր	–	–	197,918,931	197,918,931
Բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ավանդներ և մնացորդներ	–	–	57,209,830	57,209,830
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	–	–	223,635,934	223,635,934
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	–	17,052,440	–	17,052,440

Իրական արժեքի այս գնահատականի նպատակն է ներկայացնել այն մոտավոր գինը, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվը վաճառելու կամ կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելու համար չափման ամսաթվի դրությամբ: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով անորոշությունները և կողմնակալ դատողությունները, իրական արժեքը չպետք է դիտվի որպես իրացման գին՝ անմիջապես ակտիվների վաճառքի կամ պարտավորությունների փոխանցման ժամանակ:

Գնահատման մեթոդները ներառում են զուտ ներկա արժեքի և զեղչված դրամական հոսքերի մոդելները, նմանատիպ գործիքների հետ համեմատությունը, որոնց համար առկա են շուկայական դիտելի գներ, և գնահատման այլ մոդելները: Գնահատման մեթոդներում կիրառվող ենթադրությունները և ելակետային տվյալները ներառում են ոչ ռիսկային և ուղենիշային տոկոսադրույքները, վարկային սփռեղերը և այլ հավելավճարները, որոնք օգտագործվում են զեղչման դրույքները, պարտատոմսերի և բաժնետոմսերի գները, արտարժույթի փոխարժեքները, բաժնային գործիքների և բաժնային գործիքների ինդեքսի գները գնահատելու համար: Գնահատման մեթոդների նպատակն է ստանալ այն իրական արժեքը, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքի գինը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, որը կորոշվեր շուկայի մասնակիցների կողմից «անկախ կողմերի միջև գործարքում»: